

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Alojz Breznikar, Jože Dela-
lut, Ivo Kohlenbrand, Mar-
jan Kolar, inž. Stane Le-
nassi, inž. Vlado Rac, Jože
Šater, Tone Vehovar, inž.
Jože Zunec

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar
Tel. int. 304Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

Podpiramo prizadevanja IK CK ZKJ

Z letne konference ZKS železarne Ravne

Za letošnjo redno letno konferenco osnovne organizacije ZK železarne Ravne, ki je bila tokrat v dvorani »Titovega doma«, je značilno zlasti naslednje: konferenca je bila solidno pripravljena, poročilo sekretariata skrbno sestavljeno, sprejeti so bili pomembni sklepi. Na žalost pa je bilo število sodelujočih v razpravi premajhno in tudi udeležba bi bila lahko boljša. Nehote sem vzrok slabe udeležbe povezal z razgovorom skupine delegatov pod balkonom, ki so obujali spomine na »vihar nad Ravnami« leta 1952, ki se je razbesnel ravno v tej dvorani. Seveda to nima nobene zveze in bodoči sekretariat bo, če bo smatral za potrebno, ugotovil pravi vzrok slabe udeležbe na tako pomembnem zboru.

Marsikdo je tudi opazil, da za razliko od podobnih konferenc v prejšnjih letih tokrat ni bilo razen predstavnika časopisa »Komunist« in našega »Fužinarja« nobenega drugega novinarja ali celo reporterja RTV; razen sekretarja občinskega komiteja ZK Ravne in člana izvršnega sveta SRS inž. Zupana pa tudi nobenega drugega gosta izven železarne, kar žal ne meče najlepše luči na sicer skrbno pripravljeno konferenco.

Poročilo sekretarja

Danes, ko podajamo poročilo o delu naše osnovne organizacije Zveze komunistov od zadnje letne konference, ki je bila v februarju lanskega leta, je prav, da se spomnimo in opozorimo na vrsto dogodkov, ki so se odvijali v gospodarnosti našega podjetja, v gospodarstvu in politiki naše države in v mednarodni politiki.

Na nekatere od teh dogodkov nismo bili pripravljeni, bili pa smo ob danem trenutku proti lastni volji z njimi soočeni, bili so pred nas postavljeni kot dejstva, da imajo takojšen vpliv na naše življenje ter jih moramo za vsako ceno premagati. Člani naše osnovne organizacije so bili z glavnimi problemi tekoče seznanjeni in nanje opozorjeni.

O gospodarnosti našega podjetja smo se seznanjali še pred zaključkom poslovnega leta in ob njem ter ob široki obravnavi sanacijskega programa podjetja, ki je bil predmet razprav po osnovnih organizacijah, sindikalnih in samoupravnih organih. Verjetno so bile te obravnave pogloblitnega pomena pri delu, zato nanje opozarjamo v uvodu poročila. Nič manj važni niso bili sestanki oddelkov osnovne organizacije v zadnjih dneh po dogodkih v ČSSR.

IZ VSEBINE

Odgovornost — Odkritje spomenika v Dachau — Sklepi upravnega odbora — Nova avtobusna postaja — Telesna vzgoja — važen činitelj pri krepitvi moči — Kljub težavam napredek — Kulturna kronika — Športne vesti

Organizacijski del

Kakor je znano, so bili še pred zadnjo letno konferenco osnovani v železarni štirje oddelki osnovne organizacije ZK s svojimi sekretariati. Sekretariati so šteli po 5 članov, sekretarji pa so bili: za jeklaro — Oto Hafner, za TPO — Koloman Vrečič, za SMO — Justin Medved, za SEVO — inž. Ferdo Medl.

V petek in ponedeljek so bili organizirani sestanki oddelkov, na katerih so bili izvoljeni novi sekretarji, namestniki in sekretariati. Novi sekretarji oddelkov so: za jeklaro —

Jože Matitz, za TPO — inž. Franc Lončar, za SMO — Ivan Pepevnik in za SEVO — Tone Polanc. Vsi sekretariati štejejo po 5 članov. Sekretariat osnovne organizacije ZK železarne šteje skupno 15 članov in predlagamo konferenci, da ostane število sekretariata nespremenjeno.

Kakor vam je znano, je tov. inž. Ivan Zupan bil do odhoda v Ljubljano sekretar osnovne organizacije. Zaradi odhoda sekretarja na novo dolžnost v Izvršni svet SRS (za kar mu tudi v imenu članov ZK čestitamo), je bil postavljen za v.d. sekretarja Filip Rožanc.

Nadomestne volitve za sekretarja smo želeli izvesti že v mesecu juniju in avgustu, vendar smo jih preložili na september zaradi

(Nadaljevanje na 3. strani)

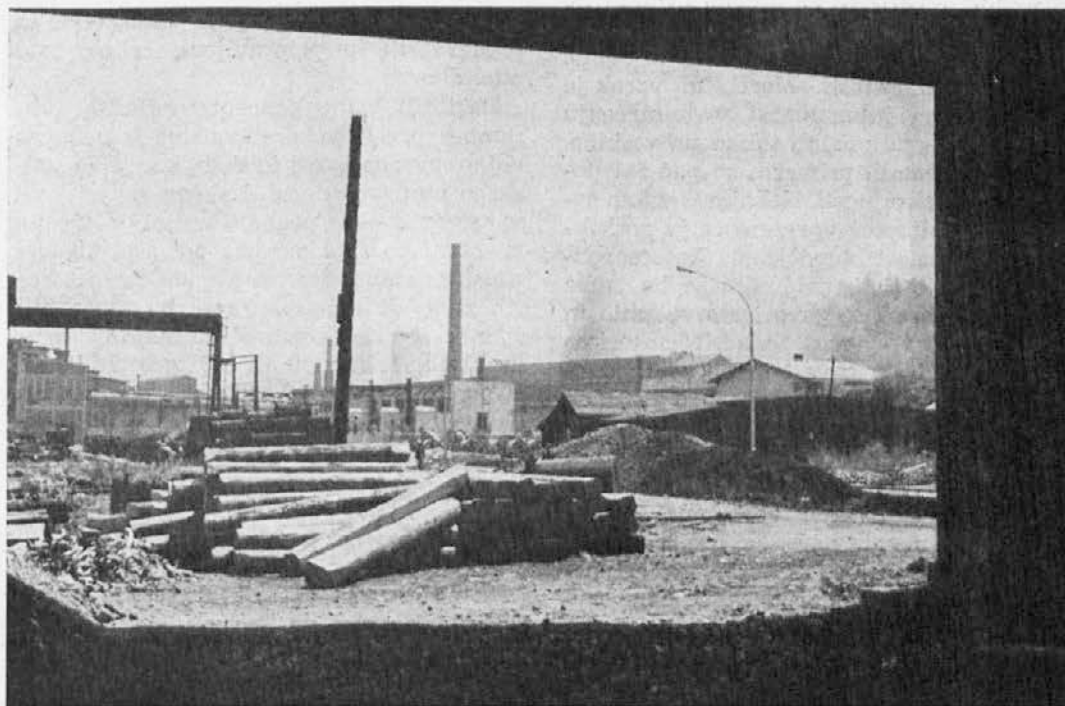
Obrambna vzgoja v občini

Ko so pred tedni znani politični dogodki v »družini« vzhodnih socialističnih dežel močno začudili ne samo miroljubni svet, ampak tudi tiste, ki z enako metodo in enakimi sredstvi »osvobajajo ogrožene« narode in dežele, smo takoj odločno ter brezkompromisno obsodili ravnanje petih držav, članic varšavskega sporazuma. Ljudje so se ob tem pogosto obračali na predstavnike občinskih družbenopolitičnih organizacij z različnimi vprašanji. Moram takoj reči, da dilem pri ljudeh ni bilo, hoteli so

predvsem več vedeti o vsem, o morebitnih naših ukrepih itd.

Nekaj časa pred tem smo bili namreč v občini začeli s pripravami za izvajanje obrambnih priprav za vse prebivalce, ter pri občinski konferenci Socialistične zveze imenovali koordinacijski odbor za vprašanje obrambne vzgoje z nalogo, da usklaja in pospešuje obrambnovzgojna prizadevanja v občini. V ta namen si je odbor izdelal program ter naložil naloge organizacijam

(Nadaljevanje na 2. strani)

Panorama

Analiza osebnih dohodkov za AVGUST 1968

Delovna enota	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Dodatek za let. dopust in ostalo	OD po uspehu DE	Poprečni OD	
						avgust 67	avgust 68
1	2	3	4	5	6	7	8
Topilnica	246.967,89	186.115,37	13.472,49	18.305,90	26.746,63	964,34	999,87
Livarna	425.049,46	358.899,80	24.279,67	26.183,18	15.686,81	838,19	942,46
Valjarna	297.792,57	222.153,40	14.772,34	18.298,65	42.568,18	887,16	963,73
Kovačnica	223.466,54	180.027,46	12.898,84	16.252,05	14.288,19	926,30	988,79
Termična obdelava	65.765,70	54.343,60	3.069,55	4.218,23	4.134,32	903,83	939,51
Mehanska obdelava	540.668,70	437.356,07	28.980,11	39.148,04	35.184,48	908,49	924,22
Vzmetarna	83.531,84	67.430,18	4.137,35	6.159,94	5.804,37	879,76	938,56
Jeklovlek	47.000,14	36.255,25	1.730,88	2.414,15	6.599,86	800,00	854,55
Energetski obrat	98.127,12	76.385,29	5.102,79	5.233,23	11.405,81	845,63	943,53
Strojni remont	226.343,19	185.716,49	10.717,26	14.544,59	15.364,85	873,57	971,43
Elektroremont	123.386,85	89.333,68	5.608,32	9.638,34	18.806,51	853,47	971,55
Gradbeni remont	55.352,52	47.991,54	3.506,22	3.854,76	—	923,33	907,42
Promet	99.497,96	81.336,82	5.435,43	5.252,26	7.473,45	848,27	938,66
OTKR	218.115,26	167.109,27	11.724,30	21.069,98	18.211,71	864,38	936,12
Uprava	355.884,87	264.397,09	21.447,22	36.253,74	33.786,82	848,95	921,98
IVD skupina	17.562,56	15.507,70	945,62	1.109,24	—	583,37	763,59
PODJETJE	3,124.513,17	2,470.359,01	167.828,39	227.936,28	256.055,99	882,51	944,25

Obrambna vzgoja v občini

(Nadaljevanje s 1. strani)

in društvom, ki so sicer že doslej skrbela za obrambno vzgojo, pa pri tem niso dovolj vztrajala ali celo niso stvari resno vzela. Odločili smo se tudi, da seznanimo občinsko skupščino z materialnim in denarnim položajem vseh organizacij in društev, ki bodo izvajala naš program. To so poleg športnih in fizikalnih organizacij še DU, RK, radioamaterske organizacije, taborniki, gasilci itd.

Zlasti povečana politična aktivnost v občini, intenzivnost in številnost razprav v ZK so pri ljudeh vzbujali občutek nekakšne neposredne in takojšnje nevarnosti za naše samoupravne pridobitve. Pod vtisom pospešenega izvajanja nalog, ki smo jih doslej včasih neodgovorno odlašali, so bili ljudje zaskrbljeni. Čeprav je občutek neposredne nevarnosti za osebno in državno varnost v takih nekoliko izjemnih primerih razumljiv, so nekatere stvari le dobile prevelike razsežnosti. Morebitni vzrok je tudi določena intenzivnost v tolmačenju dogodkov — ne mislim toliko na vsebino. V takih izjemnih primerih so pač žal dostikrat tudi skrajnosti. Nekajkrat v tem času sem bil namreč vprašan, če je poskrbljeno za varnost območja, na katerem živimo, kdo je tisti, kateremu se bo treba postaviti v bran, so govorice o vohunih in ne vem čem vse resnične itd. Nekateri so tudi kombinirali, zavest in občutek odgovornosti ter pripadnosti pa je pri ljudeh rasla.

Ljudje so danes prizadeti tudi, če niso sami neposredno ogroženi. Povečana je mednarodna delavska zavest. Ljudi pri nas skrbi usoda drugih narodov, usoda socializma v svetu in mir. Želimo mirno ustvarjati, gledati v prihodnost. Nihče nam zato ne more zameriti, če v želji po absolutnem miru včasih nekoliko pozabimo na lastno varnost. Vsak dogodek v svetu pa nas zato močno vznemiri. Lahko rečemo, da so dogodki na Češkoslovaškem sovpadli v naša

prizadevanja za uresničitev koncepta vse-ljudske obrambe, v kateri bo imel sleherni državljan svojo nalogo. Vsi se bomo branili, vsi bomo ovira morebitnemu sovražniku. To je naša največja obrambna moč. Sodobni, dobro oboroženi, osposobljeni armadi, kakršna je naša, je potrebno srčno, osposobljeno in kljubovalno ljudstvo. To so naši ljudje in to je naš koncept obrambe. Da pa bi bila v morebitni vojni taka obramba mogoča, si že vseskozi prizadevamo osposobiti ljudi za njihovo funkcijo. Ni le puška orožje, temveč je najpomembnejše orožje zavest in morala ljudi. Slehernega želimo zato seznaniti z nalogo v morebitni vojni, dati mu osnovno znanje iz prve pomoči, samopomoči, povedati, kako se vesti v primeru uporabe atomskega orožja, kemičnih in bakterioloških sredstev in podobno.

Z vsem bomo začeli še to jesen, teme in predavatelji so pripravljene, želimo zato udeležbo.

Razložili bomo koncept vseljudske obrambe, preskrbo prebivalstva v primeru vojne, povedali, kaj je tisto, kar je za preskrbo najprimernejše. Kakšno zalogo živil si ustvariti — to počno v večini dežel sveta. Manj bo zato mogoča potrošniška mrzlica, ter nakup pretiranih količin nekaterih živil ali začimb. Preskrba mora biti zato smotrna, nihče namreč nima denarja, da bi ga vložil v 50 ali 100 kg soli, 200 ali celo več kg moke itd., pozablja pa morebiti na druga pomembna in primernejša živila.

Milan Zafošnik

OBČINSKA KONFERENCA ZKS

V soboto, 28. septembra 1968, je bila v domu železarjev na Ravnah 5. redna seja občinske konference ZKS Ravne na Koroškem. Poleg uvodnega poročila sekretarja in predsednikov komisij občinske konference je konferenca izvolila novega sekre-

tarja občinskega komiteja, delegata za IX. kongres ZKJ, predlagala sekretarja za medobčinski svet ZKS za koroško regijo in z eno predlagano spremembo potrdila kandidate za bodoči sestav organov ZKS in ZKJ.

Zaradi prevzema nove službene dolžnosti je bil razrešen dolžnosti dosedanji sekretar komiteja občinske konference ZKS Ravne na Koroškem. Za novega sekretarja je bil izvoljen tov. Ivan Žagar, zaposlen kot predavatelj na rudarski industrijski šoli v Mežici. Za delegata na IX. kongresu ZKJ je konferenca izvolila direktorja železarne Ravne tovariša Gregorja Klančnika, za sekretarja bodočega medobčinskega sveta ZKS Ravne na Koroškem pa je bil predlagan član izvršnega sveta inž. Franc Razdevšek.

Več bomo o konferenci poročali v naslednji številki Koroškega fužinarja.

-et

Z A D O B R O V O L J O

Med cvičkarji

— Si zdrav?
— Mislim, da ne. Pri analizi krvi niso našli v njej nič alkohola.

Zapuščina

— Umrl je Janez Kljuka in zapustil vse svoje imetje sirotišnici.
— Lepo od njega. In koliko je bilo?
— Devet otrok.

Sodobna

— Je to tvoj avto?
— Ne, še pet let je od banke.

Rekrutska

Matic je bil pri naboru začasno odklonjen. Radovednežem, ki so ga spraševali po vzroku, je odgovoril:

— Saj veste, da sem bil vedno za razorožitev.

Podpiramo prizadevanja IK CK ZKJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

dopustov. Mandatna doba članov sekretariata osnovne organizacije, sekretariatov oddelkov in sekretarjem teče že 21. mesec, po 24 mesecih pa moramo itak izvoliti novi sestav, zato smo se odločili, da to opravimo skupaj.

Morda bi kdo pripomnil, da v tej situaciji ni primerno menjati funkcionarje, vendar mislim, da tudi tukaj velja Tišov izrek: »Delajmo tako, kot da bo dolgo mir, pripravljajmo pa se, kot da bo jutri vojna.«

Kratek pregled poročil oddelkov osnovne organizacije ZK nam daje o njihovem delu naslednjo sliko:

Oddelek jeklarne je imel 9 sej sekretariata in 7 sestankov s člani, oddelek TPO 8 sej sekretariata in 10 sestankov s člani, oddelek SMO 6 sej sekretariata in 9 sestankov s člani in oddelek SEVO 15 sestankov sekretariata in 10 sestankov s člani.

Treba je poudariti, da so v gornjih številkah upoštevani tudi skupni sestanki vseh članov ZK Železarne.

Sklop	Sprejetih novih članov	Izključenih članov	Trenutno stanje članov
jeklarne	3	3	88
TPO in IC	6 — 9	1 —	63
SMO	3	1	56
SEVO	4	1	70
Skupno	25	6	276

Poleg tega je nekaj članov prišlo od drugod, nekaj jih je odšlo, kar je upoštevano samo v skupnem številu.

Na sestankih sekretariata osnovne organizacije, sestankih sekretariatov oddelkov in članstva so bile poleg že omenjene široke obravnave sanacijskega programa in stanja v ČSSR obravnavane v glavnem še naslednje teme:

- razprave o osnovi integracije slovenskih železarn,
- gospodarska situacija v podjetju in po posameznih sklopih,
- vprašanje delitve osebnega dohodka,
- volitve v samoupravne organe, samoupravni mehanizem in organizacije dela,
- situacija na Bližnjem vzhodu in akcija pomoči ZAR,
- problematika proizvodnje (več sestankov),
- reorganizacija ZK v naši občini,
- mladinsko vprašanje na sestanku z mladinskim komitejem, sodelovanje IC z ZK železarne,
- počastitev proslave 30-letnice delovanja tov. Tiša na čelu ZKJ,
- vprašanje plačevanja višine partijske članarine,
- pogovori s člani CK ZKS,
- gospodarska situacija slovenske metalurške industrije,
- vprašanje skrajšanega delovnega časa in
- vprašanje ustanovitve medobčinskega oziroma območnega komiteja.

Sekretariat je smatral, da je pravilno nagrajevanje eno izmed bistvenih vprašanj pri reševanju oziroma sanaciji gospodarnosti v našem podjetju in je zaradi tega osnoval občasno komisijo za OD pri sekretariatu.

O rezultatih dela komisije je poročal tudi »Informativni fužinar«, predlog, ki ga je izdelala komisija, pa je bil obravnavan na sekretariatu, upravnem odboru in upravi podjetja. Rezultati tega skupnega nastopa so vidni v spremenjenem načinu delitve osebnih dohodkov. Težnja pa naj še ostane, da se delitev OD tudi v bodoče izpopolnjuje v skladu z reševanjem gospodarnosti podjetja.

Gospodarski del

Delovna skupnost naše železarne je potem, ko je gospodarska reforma začela učinkovati z vsemi svojimi dejavniki, prišla v precejšnje težave. Te so prišle na površje predvsem v drugem polletju lanskega leta, zadržale pa so svoj vpliv tudi v letošnjem letu. Problemi, v katere je zašlo naše podjetje in z njim vsa jugoslovanska črna metalurgija, izvirajo:

Oblika dela sekretarja inž. Zupana in pozneje tudi v. d. sekretarja je bila nova toliko, da je bil prenos nalog od sekretarja na članstvo izvajan v glavnem neposredno z organizacijo kratkih informativnih sestankov sekretarjev, da bi bila tako ažurnost obveščanja učinkovita.

Omenjeni sestanki so imeli tudi konsultacijski značaj, da bi se na ta način lahko nato nastopalo dalje pred forumi v imenu političnega partijskega vodstva.

Sestankov s sekretarji je bilo skupno 18 in sestankov sekretariata osnovne organizacije 14. Poleg tega je bilo več razširjenih sestankov s člani ODS, UO podj., sind. organizacije, z vodstvenim kadrom železarne in drugimi.

Z udeležbo na sestankih sekretariata in sekretarjev ter tudi pri razširjenih sejah smo lahko zadovoljni. Ne moremo pa se pohvaliti, da je bila udeležba na sestankih oddelkov zadovoljiva. To pa pomeni, da bo potrebno organizacijski obliki našega bodočega dela posvetiti več pozornosti.

Gibanje članstva je bilo naslednje:

- iz sistemske neuskkljenosti,
- iz notranje neprilagojenosti gospodarski reformi.

V preteklem letu se je pokazalo, da je liberalizacija zunanjetrgovinskega poslovanja, ki naj bi prisilila delovne organizacije na izboljšanje poslovnosti, bila preširoko zasnovana. Vrsta industrijskih vej, predvsem pa železarne, so ob relativno nizki zaščiti pred zunanji konkurenti prišle v težaven položaj. Le s hitro preorientacijo z domačega na inozemsko tržišče je naša delovna skupnost v nezmanjšanem številu zadržala zaposlitev in višino poprečnih osebnih dohodkov. $\frac{1}{3}$ vseh izdelkov je bila lansko leto izvožena. S tem je bila preprečena redukcija zaposlenih, zadržana in okrepljena delovna kondicija, še vedno pa ne dosežena proizvodna sposobnost in produktivnost inozemskih konkurentov, kar nam nalaga gospodarska reforma.

V letošnjem letu so bile na zahtevo delavcev črne metalurgije dosežene spremembe zu-

nanjetrgovinskega poslovanja, povečane carine in uvedeni carinski kontingenti, kar pa v I. polletju, predvsem pa v I. četrtletju še ni dalo zadosti učinka. Šele sredi leta je sledilo občutno povečano povpraševanje domačih potrošnikov po izdelkih 114, panoge. V tem in v našem zasidranju na zunanji tržišči je tudi razlog, da smo v prvih šestih mesecih letos še vedno 32 % našega gotovega blaga plasirali inozemskim kupcem, a od tega prek 90 % na konvertibilna področja.

Hitra preorientacija na zahtevna tržišča zahodnoevropskih gospodarskih grupacij je dokaz delovne sposobnosti, odstopanje od sklenjenih dobavnih rokov predvsem za domače potrošnike pa odkriva slabosti organizacije, nezadostno obvladovanje tehnološkega postopka in nedoslednosti pri izvrševanju delovnih dolžnosti. Nobena sistemska sprememba nas ne bo mogla oprostiti našega prispevka gospodarski reformi, ki je v večji in ekonomičnejši proizvodnji ter povečani produktivnosti dela. Le delno se lahko izgovarjamo, kako je visok izvoz v I. polletju letošnjega leta povzročil, da je železarne prvič po osvoboditvi v periodičnem izračunu izkazala poslovno izgubo. Poznato je, da cela vrsta podobnih avstrijskih železarn z ne dosti drugačnimi pogoji, a ob znatno večji produktivnosti dela tudi do 80 % svojih izdelkov plasira izven svojih meja; zato je prav, da smo predvsem komunisti samokritični in ugotovimo, da je nizko doseženi dohodek v glavnem rezultat prenizke proizvodnje in previsokih proizvodnih stroškov.

Komunisti so se že v I. polletju zavedali svojih dolžnosti ter v osnovnih oddelkih in samoupravnih organih zastopali stališče za izboljšanje delovne in tehnološke discipline in večje gospodarnosti našega podjetja. Poleg ugotavljanja lastnih slabosti pa niso mogli mimo dejstva, da bremena gospodarske reforme niso enakomerno razdeljena, da dohodkovni sistem ne daje zagotovila načelu »vsakomur po učinku njegovega dela«. Z zadovoljstvom so zato komunisti železarne Ravne sprejeli smernice skupne seje predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja ZKJ o najvažnejših nalogah Zveze komunistov pri razvijanju družbenoekonomskih in političnih odnosov, ki je bila 9. junija letos. Pri obravnavanju teh smernic v tovarniškem komiteju in oddelkih so bila konstatirana pravilnost analize o stanju razvoja gospodarske in družbene reforme pri nas in napolnila za bodoče delo. V smernicah, kar v celoti velja za našo delovno skupnost, je rečeno, da naj »delovne organizacije poleg že sprejetih uvajajo še nove in učinkovitejše ukrepe, ki bodo zagotovili pospešeno

Priprava na diskusijo

izpolnjevanje ključnih nalog gospodarske in družbene reforme:

- poživitev proizvodnje,
- povečanje izvoza,
- razvijanje in širjenje notranjega tržišča,
- močnejše preusmerjanje in modernizacijo gospodarstva,
- povečanje njegove učinkovitosti,
- povečanje zaposlenosti in
- naraščanje življenjske ravni.

Na podlagi teh smernic in po lastni iniciativi so ob sodelovanju komunistov po daljši obravnavi med delovno skupnostjo samoupravni organi sprejeli 24. točk vsebujoči sanacijski načrt naše železarne, katerega realizacija naj bi v 2. polletju letošnjega leta pomenila pokritje poslovne izgube iz 1. polletja, ki je po plačani realizaciji znašala 5.354.897 din, ponovno vrnitev akumulativnosti naše delovne organizacije in kar je posebno važno, prilagoditev organizacije, delovne sposobnosti in prizadevnosti zahtevam gospodarske reforme.

Kljub temu da je minil le poltrajni mesec, odkar je delavski svet ob obravnavanju periodičnega obračuna 1. polletja in gospodarskega položaja naše železarne sprejel sanacijski načrt, so rezultati že vidni. Medtem ko je povprečna mesečna realizacija v 1. polletju znašala 20 milijonov din, je ta v dveh mesecih 2. polletja porasla na 21,6 milijonov din ali za 8%. Povečala se je tudi produktivnost, ne sicer v taki meri kot realizacija. Upoštevati je namreč treba, da smo v 1. polletju povprečno imeli 3182 zaposlenih delavcev, v prvih dveh mesecih 2. polletja pa se je to poprečje dvignilo na 3275 ali za 3,2%. Produktivnost, merjena po vrednosti prodanega blaga na zaposlenega, se je v 2. polletju proti 1. polletju dvignila za 4,6%.

To še niso rezultati, kot jih od nas zahteva sanacijski načrt. Tega smo se vnaprej zavedali, da ne bo možno preko noči odpraviti vseh notranjih slabosti in tudi ne v prvem mesecu doseči ravni s sanacijskim načrtom predvidenih proizvodnih rezultatov. Zadovaljni pa smo lahko z izoblikovano miselnostjo in splošno prizadevnostjo vodstvenih, strokovnih in drugih delavcev za izvedbo sanacijskega načrta. Predvsem nam komunistom mora biti jasno, kaj vse od nas sanacijski načrt pričakuje in dejstvo, da je ta skladno prilagojen smernicam predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ.

Dosežki proizvodnje in prodanega blaga so le del dokaza o resnosti izvrševanja sanacijskega načrta. Ta se manifestira tudi v rednejšem snemanju in obračunavanju proizvodnje, v tekočem fakturiranju, učinkovitejši kontroli, pospešenem delu pri uvedbi georga, ni pa dal še zadostnih rezultatov pri zniževanju neuspele proizvodnje, ki je največja slabost naše proizvodnje, leglo previsokih proizvodnih stroškov, prekoračevanja dobavnih rokov, prenizke produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja. Selekcija zaposlenih in premešitev na delovno področje, ki jim po sposobnosti ustreza, kar predpisuje 20. točka, je važen pogoj, da bi sanacijski načrt tudi v drugih postavkah uspel. Tudi 14. točka, ki zahteva objektiviranje kriterijev ter dosledno obračunavanje kvalitetnih in kvantitativnih dosežkov po normah in premijah, je važna sestavina sanacijskega načrta, prilagojena smernicam IK CK ZKJ. Na žalost moramo pri tem ugotoviti, da na taka področja, kjer smo bolj neposredno prizadeti, neradi hitro in učinkovito posegamo. Od familiarnih do drugih razlogov se pojavljajo ovire za učinkovitejšo izvrševanje vseh drugih zahtev sanacijskega načrta. Komunisti se morajo zavedati, da je izvrševanje sanacijskega načrta odvisno od notranjega zadovoljstva, notranje zadovoljstvo pa od enakomernosti obremenitve vseh zaposlenih in od sorazmernih mesečnih prejemkov.

Med delovno skupnostjo se je vodila široka razprava o našem delitvenem sistemu. Podrobna analiza pa je končno le pokazala, da sistem oblikovanja in delitve osebnega dohodka sam nima večjih slabosti in da nesozdržna povzročajo bolj merila in normativi, zato je treba tem prednostno posvetiti pozornost. S sanacijskim načrtom je bila v delitvenem sistemu uvedena novost, ki je v tem, da proizvodnim in drugim manualnim delavcem zagotavlja vrednost obračunske enote vsaj 1,50 din, organizatorje proizvodnje pa še bolj postavlja v odvisnost od dosežene produktivnosti dela ce-

lotne delovne skupnosti. Poseg je bil izvršen tudi na področje meril normativov premijskih kriterijev. Ti bodo skladno s zahtevami sanacijskega načrta postopoma zaostreni ter bo s tem stopnjevana odgovornost strokovnih in vodstvenih delavcev.

Razumljivo je, da taki in podobni posegi ne povzročajo posebnega odobravanja tistih, ki so neposredno prizadeti. Ob prisotnosti razuma pa smo z doseženimi premiki na tem področju le lahko zadovoljni. Objektivnost sicer vedno ni prisotna, kar nam dokazuje tudi zahtevnost določenega sestava delovne skupnosti pri izdelavi predloga za odpravo neskladnosti v višini enot na delovnih mestih s stalno ceno. Kljub temu da je komisija za osebne dohodke pri delavskem svetu podjetja ugotovila, da ni več kot 10% takih delovnih mest, za katera se lahko trdi, da zaradi spremembe obsega in zahtevnosti dela in iz kakršnih koli drugih razlogov niso več usklajena s podobnimi drugimi delovnimi mesti, se celo člani komisije, ki so princip sprejeli, tega niso držali in s pretiranimi predlogi povzročili nepotrebno nejevoljo med strokovnimi in drugimi delavci.

Komunisti se moramo zavedati delikatnosti in nujnosti pravilne in pravične delitve in odnosov osebnih dohodkov. V naši železarni nikoli niso prevladovala uravnilovske težnje. Vedno je bila zastopana linija presodnih razponov, ki pa morajo skladno s strokovnostjo in količino izvršenega dela priti na površje v celotnem sestavu delovne skupnosti. Razponi pa ne morejo in ne smejo biti taki, da jemi-jejo voljo in zadovoljstvo tistim, ki morajo s svojimi rokami izvrševati proizvodnjo. Prav od teh zadnjih, pa tudi če govorimo o organih samouprave, glas ni tako močan, da bi prevpil zahteve drugih. V 1. polletju letos smo imeli v naši železarni pri poprečnih mesečnih prejemkih naslednja razmerja:

Če za prejemka manualnih delavcev vzamemo indeks 100, so imeli

— delovodje	149,
— obratovodje	210,
— vodje sklopov obratov	257,
— člani kolegija	307.

Nepravilna bi bila trditev, da so bili taki razponi pravilen odraz poslovnih rezultatov 1. polletja. V tem je tudi razlog, da morajo komunisti presodno in pošteno sodelovati pri izdelavi predlogov za povišanje enot delavcev s stalno oceno, pa tudi pri objektiviziranju kriterijev in meril premijskega sistema in normiranja del. V 1. polletju dosežene poprečne osebne dohodke z dodatkom za letni dopust vred 952 din moramo z izvrševanjem sanacijskega načrta poviševati. Ob tem naj bi se le ob višjih gospodarskih dosežkih zadržali dosedajni razponi. To mora biti načelo, ki ga moramo pri naši delitveni politiki zastopati komunisti. To ne sme pomeniti zmanjševanja pomena vloge vodenja delovnih in tehnoloških procesov. V naši delovni skupnosti so bili vedno jasno razmejeni odnosi med samoupravljanjem in vodenjem, zato bomo komunisti s sanacijskim načrtom še bolj podpirali in krepili odgovornost tistih delovnih ljudi — strokovnjakov, ki jim je vodenje tehnoloških procesov zaupano.

Iz povedanega sledi, da moramo za reševanje in doseg zdrave poslovnosti naše delovne organizacije izvršiti največ sami. Skladno z omenjenimi smernicami, ki zahtevajo sistemske spremembe zmanjšanja obremenitve gospodarstva, odpravo fiskalnih dajatev, osredotočenje sredstev za določene potrebe razvojne politike in zahteve po konkretnih korakih, ki naj delovnim organizacijam z gospodarsko perspektivo zagotovijo denar iz skladov skupnih rezerv, je naša delovna organizacija v obliki posebnega pisma predstavniškim in državnoupravnim organom, asociacijam, sindikalnim organom in bankam posredovala zahteve, sestavljene iz utemeljenih 14. točk. Te predvidevajo znižanje družbenih dajatev, povečanje trajnih obratnih sredstev, olajšanje kreditnih pogojev, kar naj bi olajšalo položaj naše delovne skupnosti zlasti v težkih prehodnih obdobjih do leta 1971.

To pismo naših družbenopolitičnih in samoupravnih organov Zveze komunistov, sindikata in delavskega sveta so z razumevanjem obravnavali republiški organi, zbornica in sindikat, imelo pa je svoj učinek tudi pri zveznih organih. Združenje jugoslovanskih železarn ga je dodatno v svojem imenu posredovalo dalje;

sprožilo pa je splošno akcijo tudi pri drugih sorodnih podjetjih. Na tej osnovi je bilo sestavljeno, naslovljeno na izvršni svet skupščine SRS, posebno pismo železarn Jesenic, Raven in Štor, s katerim je prikazan vzrok poslovne izgube v tej industrijski panogi in izoblikovana zahteva po znižanju družbenih dajatev in posredovanju drugih olajšav, potrebnih za normalno poslovanje slovenskega jeklarstva. To je bila tudi ena od važnih skupnih akcij, ki jo lahko že smatramo kot del integracije železarn SRS.

Smernice IK CK ZKJ navajajo, »da se mora samoupravna struktura celotne družbe organizirati in usposobiti, tako da bo usmerjala in nadzorovala tržne odnose ter jih usklajevala z načeli socialistične družbe. V tem pogledu je velikega pomena razvijanje integracijskih procesov v neposredni proizvodnji kakor tudi na drugih področjih družbenega dela.«

Prizadevnost pri integriranju slovenskega jeklarstva, ki so jo komunisti preko svojega komiteja izvajali, je dokaz prisotnosti komunistov železarne Ravne v integracijskih procesih. Pri združevanju železarn Jesenic, Raven in Štor v integrirano trdnješo, med seboj povezano organizacijo, so naši upravni, samoupravni in družbenopolitični predstavniki bili nosilci pobude, ki jo moramo zadržati tudi v bodoče. Komunisti železarne Ravne pa smo pri tem enotni, da je združitev teh treh železarn treba temeljito pripraviti in da šele potem, ko bodo delavski sveti potrdili program specializacije proizvodnje in na njem sloneči integralni investicijski program, izdelan delitveni mehanizem in sistem medsebojnega financiranja ter izdelan osnutek statuta, lahko razpredemo širšo politično aktivnost in priprave za izvedbo referendumov. Nepravilna pa bi bila vsaka misel, da nas lahko integracija osvobodi odpravljanja notranjih slabosti. Rešitev teh ni samo ožji interes naše delovne organizacije, temveč je to tudi naš prispevek solidarnosti pri razvoju in krepitvi našega samoupravnega sistema humane izgradnje socializma.

Naša železarna ni samo važen člen celotnega jugoslovanskega industrijskega potenciala. Je tudi proizvajalec izdelkov, ki neposredno vplivajo na krepitev vseljidske obrambne sposobnosti naše domovine, zato je tembolj dolžnost nas komunistov, da skrbimo za rast kvalitetne proizvodnje ter s tem dajemo svoj prispevek rasti in razvoju našega samoupravnega, demokratičnega socialističnega sistema.

Prav letošnje leto je bil z dogodki v kapitalističnem svetu in socialističnem taboru samoupravni sistem predmet zahteve, odobravanja in napadov. Gospodarski dosežki, ki so pogoj splošni potrošnji in družbeni ravni, bodo merilo učinkovitosti našega samoupravnega sistema. Ker smo v njem spoznali veličino, ga moramo čuvati in krepiti z visokimi proizvodno poslovnimi dosežki.

Politični in zunanje-politični del

Današnja konferenca komunistov železarne Ravne ne more mimo viharnih zunanje-političnih dogodkov, ki so avgusta razburkali vso svetovno javnost. Pet socialističnih dežel varšavskega pakta je okupiralo ČSSR. S tanki je bilo poteptano osnovno načelo pravice do lastne poti v socializem, ki jo ima vsaka dežela. Storjena je bila usodna napaka, socializem pa grobo omadeževano.

Vojaška intervencija proti ČSSR je zadala močan udarec interesom boja delavskega in protimperialističnega gibanja v svetu. To, kar bi se lahko reševalo s političnimi sredstvi, se je reševalo na vojaški način. Velika večina KP in delavskih partij se je odločno uprla taki politiki.

Se posebej ostro so obsodili akcijo vojaškega vmešavanja narodi Jugoslavije na čelu s tov. Titom. Centralni komitej ZKJ je spričo novo nastale situacije v tokovih reševanja mednarodnih problemov in zaradi odločnega reagiranja naših narodov in tov. Tita na 10. seji 23. avgusta 1968 sprejel zgodovinsko pomembno resolucijo.

Resolucija na podlagi marksistične znanosti analizira blokavska protislovja in ostro protestira proti vojaški intervenciji v bratski ČSSR. V uvodu ugotavlja, da so naši delovni ljudje na čelu z ZK ob dogodkih v ČSSR ponovno poudarili, da bodo brezkompromisno branili svojo neodvisnost in pravico do samostojnega izbiranja poti za notranji socialistični razvoj.

Pravico do takega razvoja pa imajo tudi vse druge dežele. Naša internacionalistična dolžnost nam nalaga skupno obrambo takega razvoja, ki pri nas doma in drugod v svetu razvija demokratične, enakopravne in humane odnose med ljudmi.

Obsojamo ameriško agresijo v Vietnamu, izraelsko agresijo proti arabskim državam in razne intervencije ZDA v deželah Latinske Amerike. Zgodovinsko gledano pa ima akcija proti ČSSR toliko hujše posledice za napredek, mir in svobodo, ker so se je lotile socialistične države v imenu zaščite socializma.

Intervencije ni mogoče opravičiti s strateškimi interesi, najmanj pa se jo more opravičiti s kakršnikoli ideološkimi razlogi, saj je v očitnem nasprotju z marksističnimi idejami. Hkrati lahko ugotavljamo, da nobeno dejanje birokratske samovolje doslej ni ostalo tako izolirano nasproti zgodovinskim interesom delavskega razreda in protimperialističnih sil.

Resolucija ugotavlja, da dogodki v ČSSR jasno kažejo socializem v prelomnem obdobju. Ti dogodki ne zadevajo samo ČSSR, temveč tudi razvoj vseh progresivnih sil v svetu. Okupacija ni slučajna napaka, temveč posledica vztrajnega prizadevanja, da bi nasprotja ter konflikte znotraj socializma razreševali z vedno večjo uporabo sile z namenom, da bi ohranili zastarele odnose in institucije, namesto da bi osvobodili delo in človeka ter naprej razvijali humane odnose med ljudmi. Socialistične ideje so prevladale v zavesti velike večine človeštva. Nezadržno napredujejo in se krepijo, čeprav birokratske sile zavirajo osvoboditev človeka in človekove osebnosti.

Komunistična partija Češkoslovaške se ni slučajno lotila razreševanja nakopičenih nasprotij in problemov v razvoju svoje države. Takih premiki so odsev nujnih potreb razvoja družbe, kajti nemogoče je uresničevanje interesov naroda in socializma v okviru birokratsko etatističnih odnosov. Pri razbijanju spon zastarelega sistema je vodstvo KP ČSSR dobilo vso podporo svojega članstva, delavskega razreda in vsega češkoslovaškega ljudstva.

Intervencija petih držav varšavskega sporazuma potrjuje, da blokvska politika ne zagotavlja pravičnega miru in neodvisnosti. Vztrajanje delitve sveta po dveh super silah (SZ — ZDA) spodbuja k ustvarjanju njihovih interesnih sfer in hkrati poraja pritisk, da bi se majhne države opredelile za to ali za ono velesilo. Tak način blokvske politike nujno vodi k vedno večjemu vojaškemu tekmovanju in nevarnosti za ohranitev miru v svetu. Resolucija CK ZKJ ugotavlja, da so si komunisti v Jugoslaviji vselej prizadevali za tako družbeno ureditev, ki osvobaja človekovo osebnost z razvijanjem samoupravne, neposredne demokracije in človeških humanih odnosov med ljudmi. V tem smislu je bila izvršena tudi reorganizacija ZKJ z namenom, da bi se jugoslovanski komunisti čim uspešneje upirali vplivom zastarelih idej in podpirali razvoj samoupravnih družbenih odnosov.

Politiki sile blokvskega pritiska jugoslovanski komunisti postavljamo nasproti enakopravnim odnosom med narodi in deželami ter politiko nevrščanja v bloke in miroljubno sožitje med državami z različnimi družbenimi ureditvami.

Resolucija priznava, da smo na dosedanji poti doživljali uspehe in neuspehe, vendar so naši uspehi tako veliki, da jih manjše nepravilnosti ne morejo zasenčiti. Zveza komunistov in naša družba zagotavljata delavskemu razredu Jugoslavije in našim narodom, da jim nobena pot, ki ni pogojena z razvojem samoupravljanja in resnične demokracije, ne more zagotoviti materialne blaginje, kulturnega napredka in razvoja družbenih odnosov.

Spričo zaostrovanja mednarodnih odnosov in v položaju, v katerem smo, centralni komitej ZKJ posebej poudarja:

1. ZKJ nikomur ne priznava pravice, da z uporabo vojaške sile ali na drug način pritiska ali vmešavanja zavira razvoj nerazvitih dežel.
2. Kot nesprijemljive odklanja argumente, ki opravičujejo invazijo v Češkoslovaški.
3. Zahtevamo, da se takoj konča okupacija in dopusti nemotena dejavnost KP Češkoslovaške.
4. Resolucija centralnega komiteja ZKJ navaja dolžnost vztrajne borbe za najširše sodelovanje z vsemi socialističnimi in demokratičnimi gibanji v boju za svobodo, mir, družbeni napredek, za enakopravne odnose in popolno

spoštovanje pravice do samostojnega razvoja sleherne dežele in partije. Še posebej je poudarjeno dosledno spoštovanje beograjske in moskovske deklaracije vlad in partij Jugoslavije in Sovjetske zveze.

5. ZKJ ne priznava nobenih odkritih ali tihih sporazumov, ki spreminjajo male narode v objekt politike velikih. Kot smo se uprli sporazumu v Jalti, tako se bomo uprli slehernemu dogovoru na račun naših narodov. Zgodovina nas uči, da je politika delitve interesov velesil ne samo nesreča za narode, ampak nenehna grožnja za mir.

6. Trdno smo odločeni, da z vsemi silami in sredstvi branimo svojo neodvisnost, revolucijo in lastno pot socialističnega razvoja. Še bolj si bomo prizadevali za nadaljnjo krepitev obrambne sposobnosti in varnosti države. Dolžnost in pravica vseh naših narodov je, da so ob rami ljudske armade pripravljene v vseljudski obrambi do kraja izpolniti svoje dolžnosti.

7. Končno resolucija centralnega komiteja ZKJ poziva vse komuniste in delovne ljudi, da se postavijo po robu vsemu, kar bi hotelo rušiti temelje našega sistema ali ovirati naš demokratični socialistični razvoj enakopravnih jugoslovanskih narodov.

Resolucija poziva na široko politično mobilizacijo in na enotnost delavskega razreda, kmetov in inteligence za uresničenje sprejete politike.

Prav je, da zaradi velike pomembnosti resolucije CK ZKJ in zaradi že omenjenih dogodkov v ČSSR komunisti železarne Ravne ugotovimo svoje bodoče naloge in dolžnosti. Pravilnost naše lastne socialistične poti bomo zunanjemu svetu dokazali le na ta način, da se bomo še bolj angažirali pri nalogah v proizvodnji in v nadaljnjem političnem delu med našo delovno skupnostjo.

V skladu z že podvzetimi sanacijskimi ukrepi naših samoupravnih organov in vodstva podjetja moramo prav komunisti biti na čelu vseh prizadevanj za večjo in boljše produktivnost vse naše delovne skupnosti. Še bolj moramo vsem sodelavcem tolmačiti naša skupna prizadevanja, ki so končno naša in družbena korist. Tu nas čaka še veliko dela.

Zaupati in pomagati moramo vsem našim strokovnjakom v njihovih naporih za večjo in boljše produktivnost. Pri reševanju raznih problemov in težav moramo biti preudarni, strpni in vztrajni. Še posebno si moramo prizadevati za nadaljnji razvoj samouprave v podjetju. S humanimi odnosi moramo poglobiti medsebojno zaupanje in sodelovanje z vsemi člani naše delovne skupnosti.

Komunisti železarne Ravne moramo disciplinirano in dosledno izvajati tiste naloge resolucije, ki govorijo o naši skupni obrambni sposobnosti. Ukreniti moramo vse, kar prispe-

va k naši stalni pripravljenosti in nenehni budnosti, še posebej zato, ker železarna Ravne proizvaja tudi za potrebe JLA.

Samo naši skupni napor in stalna napredna prizadevanja so jamstvo, da bo resolucija 10. seje CK ZKJ na gospodarskem in družbeno-političnem področju obogatila našo družbeno stvarnost in znova dokazala pravilno neodvisno pot socialistične Jugoslavije.

In v teh prizadevanjih posameznika in nas vseh komunistov železarne Ravne so glavne naloge našega bodočega dela.

Z a k l j u e k

Poročilo bi bilo preobširno, če bi se v njem spuščali v posamezne probleme ter jih na drobno obravnavali. Namen je le ta, da osvetli načelna stališča v zvezi z našim preteklim delom ter pri tem odpre možnost konstruktivne diskusije, seveda v zgoščeni obliki, ki pa naj služi za dobro in koristno delo bodočega partijskega vodstva, cele organizacije in kolektiva.

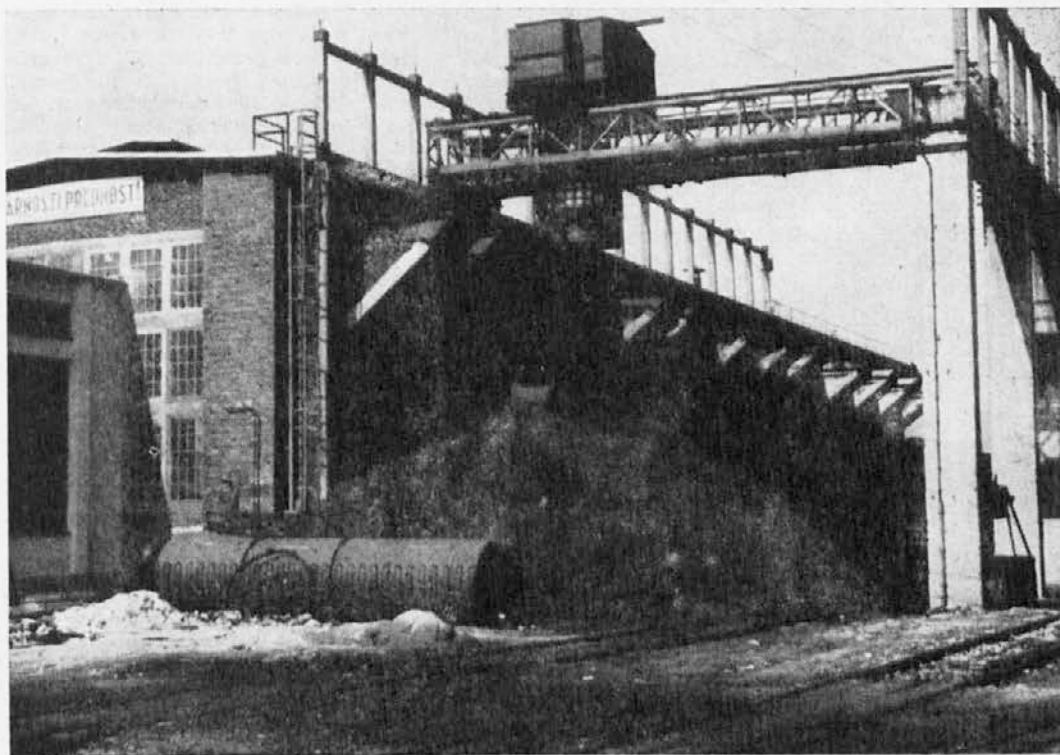
V današnjih časih je potrebno obravnavati našo politiko, stališča in razmere, v katerih živimo, še bolj preudarno in trezno, kakor smo to vajeni, in to predvsem v smislu umirjenosti in plodne presoje. Tudi današnja konferenca naj bi imela tak ton, naj pa bi vsekakor opozorila na aktualne probleme, s katerimi se vsak dan srečujemo.

Ob zaključku je vsekakor treba opozoriti na vprašanje pomlajevanja vrst ZK. Skrb sekretariata je bila že dosedaj, da se naše vrste pomladajo, in kakor je že uvodoma povedano, smo v obdobju, za katerega podajamo poročilo, sprejeli 25 novih članov, pretežno iz vrst mladine. Ti člani so bili sprejeti na slavnosten način na Rimskem vrelcu in menim, da je potrebno nadaljevati na vsak način s takšno politikjo.

Velika privrženost politiki ZK, ki jo dokazuje naša mladina prav v sedanjem času, je porok, da si želi mladina sodelovati v naši napredni zvezi, kar nas zavezuje, da moramo z mladino več delati in organizirati sprejeme vrste ZK.

Ko se bomo pogovarjali o bodoči politiki vodenja naše organizacije, je treba upoštevati tudi to, da moramo iz vrst ZK močno sodelovati tudi v vseh ostalih družbenopolitičnih organizacijah ter da morajo biti ravno člani ZK tisti, ki v glavnem pomagajo ustvariti politiko življenja celotnega kraja in ne samo podjetja ter smatram, da je to njihova osnovna partijska dolžnost.

Žal moram ugotoviti, da ni čisto tako. Mnogo je članov ZK, ki s svojim delom v navedenem smislu ne prispevajo tistega, kar se smatra za njihovo osnovno partijsko dolžnost

Vonj revirjev

ter stojijo ob strani z raznimi izgovori, češ da so v službi preveč zaposleni ali da jim naravno nagnjenje daje premalo zavesti za družbenopolitično delo. Mnogokrat so pripombe članov ZK in tudi ostalih ljudi, ki izjavljajo, da je včasih čutili celo več prizadevnosti ljudi, ki niso člani ZK, kot pa od nekaterih članov ZK.

Popolnoma razumljivo je, da je dolžnost vsakega člana ZK v osnovi najprej izpolnitev njegovih obveznosti na delovnem mestu, sploh v današnji težki gospodarski situaciji, vendar pa je treba povedati, da je to delo plačano. Od članov ZK pa se lahko zahteva, da se tudi izven svojega delovnega območja angažirajo, da bi bilo družbenopolitično delo vsaj kolikor toliko porazdeljeno med vse člane. Smatram, da je to važno vprašanje za razvoj podjetja in celega kraja ter družbenopolitične dejavnosti. Zato bo moralo novo izvoljeno vodstvo posvetiti pozornost tudi temu vprašanju.

Prav je, da si povemo, da ljudje pričakujejo od ZK osnovno aktivnost pri vsem delu in življenju ter se moramo tega tudi zavedati in usmeriti naše delo po taki poti, da bo vredno zaupanja.

Novemu vodstvu želim v imenu sekretariata uspešno delo, ki bi ga naj opravljal v miru, v zadovoljstvo nas vseh.

Naj živi ZK Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu!

Osebnih dohodki — akuten problem v železarni

Že na začetku razprave se je pokazalo, da so osebni dohodki zaposlenih oziroma natančneje rečeno, da je problem notranje delitve dohodka postal v železarni že akuten problem. In kazalo je, po reagiranju članov, da bi se diskusija razvila preveč v tej smeri na škodo ostalih vprašanih, če je ne bi delovno predsedstvo prekinilo s predlogom, da se o vprašanju delitve OD organizira v kratkem poseben diskusijski večer samo na to temo.

Prelistajmo malo po stenografski beležnici s konferencom.

So osebni dohodki zaposlenih tajna železarne?

Prvi se je k razpravi prijavil tov. **A. Polanc**.

V okviru razglabljanj o velikih disproporcijah med osebni dohodki (OD) zaposlenih v železarni je navedel primer, da zaposleni v oddelku za šibki tok dosegajo le 710 din mesečno, medtem ko je poprečje podjetja 950 din. Ker se nameravajo zaposleni v tem oddelku pritožiti zaradi tako nizkih OD, so se predhodno hoteli po diskutantu prepričati o višini OD nekaterih zaposlenih na podobnih delovnih mestih v drugih obratih. Ko si je hotel po predhodnem dovoljenju direktorja GRS ogledati podatke o OD v oddelku za obračun OD, mu je to bilo onemogočeno. Zato sedaj ponovno postavlja zahtevo, da se mu odgovori, kdo je dal takšno prepoved oziroma ali je doseganje OD posameznikov tajna železarne.

Tov. **Janez Žnidar** je bil naslednji, ki je razpravo nadaljeval o istem vprašanju, t. j. vprašanju delitve OD v železarni. Dejal je, da je bila delitev precej obširno opisana že v poročilu, da pa je še vedno precej odprtih stvari, ki bi jih bilo potrebno rešiti oziroma da bi se opredelili za določena stališča glede OD t. j. teme, za katero smo vsi živo zainteresirani. Dokler je bila železarna Ravne v nenehni vzponu, toliko časa je naš sistem delitve OD bil v sorazmerju s tedanjo situacijo še kar v redu. Ker je OD odvisen v prvi vrsti od dosežene realizacije, se v trenutku, ko je ta zaradi znanih posledic reforme pričela padati, akumulira manj sredstev za OD. Tako smo kar v enem letu morali 3-krat popravljati limit OD v doseženi realizaciji, in to celo kljub temu, da smo doseženo realizacijo mesečno korigirali za razliko med doseženimi izvoznimi in domicilnimi cenami. V nadaljevanju je diskutant povedal, da naši OD še vedno padajo in da to povzroča nezadovoljstvo med kolektivom. Tudi iz tiska in televizije smo zasledili, da je črna metalurgija v primerjavi z ostalimi podjetji v velikem zaostanku glede OD, namesto da bi bila na čelu, kot bi si to po dejavnosti zaslužila. Nezadovoljstvo povzročajo tudi izplačani OD v sosednjih podjetjih znotraj občine. To je sicer njihova samoupravna pravica, je ugotovil tov. Žnidar, vendar če so to tudi takšni, ki se financirajo iz naših prispev-

kov, potem se upravičeno pritožujemo. Sicer pa je ključ do večjih OD iskati le pri nas samih.

Naša notranja delitev dohodka je razmeroma komplicirana

Ko je v nadaljevanju orisal naš sistem formiranja in delitve sredstev za OD, pri čemer je priznal, da je naša notranja delitev razmeroma komplicirana, je glede na predhodno diskusijo pokazal na nekaj vplivov na nesorazmerja v OD, kot so: doseganje oziroma nedoseganje norme, 30 normircev z različnimi kriteriji, malomarna osnovna poentaža, neizpolnjevanje tehnologije ipd. Organizatorji proizvodnje pa so dolžni skrbeti, da bodo ti vplivi odpravljani, da bo delo bolje organizirano. In ker delavec na vse to nima takega vpliva kot organizator proizvodnje, je prav, da dobi vsaj zaščito v obliki fiksne točke. S tem je fizičnemu delavcu zagarantiran vsaj minimum OD. Pri organizatorjih proizvodnje pa je sedaj čutili še večji pritisk, ko si hočejo povečati osnove. Komisija za OD je sicer pri najbolj kritičnih res imela namen osnove popraviti, vendar so nekateri šli s predlogi prek 10% limita in so jo hoteli povečati vsem. Svojo diskusijo je zaključil z apelom na vse, da nam ne more pomagati trajno nobena prerazporeditev sredstev, ampak je rešitev le v večji realizaciji oziroma dohodku.

Za rešitev problema angažirati zunanji zavod

Vsi pritiski in negotovanja lahko samo slabijo naše sile, da bomo manj delali in da bomo to odlašali v daljši čas. Če bi se konferenca s tem strinjala, bi bilo najprimerneje angažirati zunanji organizacijski zavod, ker so se domači ljudje zaradi tega dela že preveč kompromitirali. Do tega časa pa bi naj ostal pri sistemu delitve status quo.

Ponovno se je oglasil tov. **Polanc**, ki je želel pojasniti, kako je mogoče, da delavci iz njegovega oddelka kljub prizadevanju ne pridejo na 850 ali celo 940 din, kot je to primer pri nekaterih daktilografi (vsestransko odobravanje).

Odgovoril je spet tov. **Žnidar**, ki je dejal, da obstaja razlika v osnovi med delavci, ki delajo v različnih okoljih 12%. Glede na prebiti čas se izračuna določeno število točk. Nato pa so upravičeni na odstotek preseganja norme v odvisnosti od uspeha obrata: električar, ki dela v mehanični delavnici, npr. od preseganja plana mehanične delavnice, ključavničar pri vzdrževanju livarne od uspeha livarne itd.

Delovni predsednik tov. **Breznikar** je predlagal konferenci, da bi se posebej organiziral diskusijski večer na temo OD, sicer bi se diskusija preveč razvila v tej smeri. Navzoči so s predlogom soglašali.

Razpravo je nadaljeval tov. **Praznik**, sekretar občinskega komiteja ZK Ravne, ki je v uvodu spregovoril o reorganizaciji ZK v naši občini, ker je, kot pravi, prepričan, da mnogi člani reorganizacije še niso povsem dojeli in da obstajajo celo sekretarji osnovnih organizacij, ki si reorganizacije ne znajo pravilno tolmačiti. Kot vzrok za to navaja slabo informiranost kot posledico nezadostnega branja našega tiska. Zato po njegovih besedah ni čudno, da so nekateri smatrali, da bo zdaj manj sestankov, da celo ne bo več sestajanja itd. Tako so nekateri celo mnenja, je nadaljeval tov. **Praznik**, da ZK praktično ne potrebujemo več, če imamo samoupravne organe. Pri tem je povedal, kako je razumeti ločitev od oblasti in demokratičnost v ZK.

Za delo v družbeno-političnih organizacijah vedno eni in isti ljudje

V nadaljevanju se je diskutant dotaknil naše stare napake, ko se za delo v raznih organizacijah najdejo vedno eni in isti ljudje in pri tem grajal tiste, ki so dolga leta študirali na račun družbe, sedaj pa namesto da bi bili pripravljeni sprejeti kakšno funkcijo, iščejo le honorarje in vidijo kvečkemu še železarno, vse kar pa je izven nje, ni njihova stvar. Navedel je primer, da je zelo težko najti človeka za sekretarja osnovne organizacije, predsednika sindikata, mladine ipd., da pa je zelo lahko dobiti nekoga za potovanje v inozemstvo.

Ko je povedal, da delo v nekaterih organizacijah peša, je opozoril tudi na pomanjkanje starih partijskih običajev, zlasti tovarištva.

Opaziti je, da je danes v večini podjetij direktor le direktor in ne tudi tovariš in da je prav tako obratovodja le obratovodja, ne pa tudi tovariš, kot je bil nekoč.

Nekateri gradijo socializem le zase

V nadaljevanju svoje razprave je povedal, da je naš družbeni razvoj šel že tako daleč, da danes hoče že vsak zase graditi svoj socializem, drugo pa ga ne briga. Pri tem je poudaril vlogo članov ZK v sedanjem času, ki se kaže zlasti v tem, da sledimo resoluciji in se borimo za to pot, za sklepe VIII. plenuma, za reformo, za humane odnose v družbi, za nagrajevanje po rezultatu dela itd.

Ko je govoril o samoupravljanju v naši občini, je dejal, da je v mnogih delovnih organizacijah le-to bistveno le še strokovnemu osebju. Pri tem je rekel, da to seveda ne velja za železarno. Mnogi se skrivajo za samoupravljanjem, če iščejo svoje osebne interese.

Pri tem je navedel primer Rudnika Mežice, kjer so poprečni OD lani znašali 1180 din, letos so pa za skoraj 400 din manjši. Tu je namreč posamezni obratovodja bil svoj upravljavec s svojim DS. In če je delavec zahteval večji OD, se je temu pridružil tudi on, zavedajoč se, da bo pri tem tudi sam imel še večjo korist.

Izrazil je mnenje, da bi naj sindikat bil šola samoupravljanja, zato naj komunisti, ki v sindikatu delajo, to upoštevajo.

V zvezi s prekinitvami dela je dejal, da si ne moremo privoščiti razpravljanja med proizvodnjo. Tu mora biti disciplina. Pač pa bomo razprave zato vodili v organih upravljanja in v osnovni organizaciji.

Moderna organizacija dela — ključ za rešitev mnogih problemov

Dotaknil se je tudi organizacije dela in pri tem dejal, da marsikje veliko govorijo o moderni organizaciji dela, so pa dejansko še vedno na obrtniški način organizirani. Pohvalil pa je prizadevanja železarne na tem področju in priporočal prevzem georga-sistema tudi v drugih podjetjih v občini.

Na koncu svoje razprave je tov. **Praznik** čestital v. d. sekretarju osnovne organizacije železarne Ravne tov. **Rožancu** za kvalitetno poročilo in pri tem dejal, da je to poročilo primer, kako se mora takšna konferenca pripraviti (ploskanje).

Nujna bo pomoč komunistov pri reševanju poslovne situacije

Tov. **Fale**, ki se je po daljši odsotnosti spet vrnil v kolektiv, je v uvodu svoje razprave povedal, da se je v tem času železarna zelo razširila tako po številu zaposlenih, kapacitetah in tudi po problematiki, katere rešitev je vedno bolj komplicirana. V sedanji situaciji, je rekel tov. **Fale**, je osnovna naloga borba za tržišča, izboljšanje kvalitete in izpolnjevanja obveznosti. Le z boljšim delom bomo povečali OD, s tem bo boljša situacija in probleme bomo lažje reševali.

Z reševanjem vseh naših problemov lahko upravičeno pričakujemo, da bomo napredovali bolj kot lani in v letošnjem I. polletju. Svojo diskusijo je zaključil z apelom na vse komuniste, da bi podprli vodstvo podjetja, samoupravne organe in sindikalno organizacijo pri vseh teh skupnih problemih.

Realizirajmo smernice izvršnega komiteja ZK Jugoslavije

Naslednji je posegel v razpravo tov. **Klančnik**, direktor podjetja, ki je najprej kot odgovor na Polančev diskusijo povedal, da pri nas podatki o OD niso poslovna tajnost, kot je to v raznih drugih sistemih, in da mu ni znano, kdo bi takšno prepoved dal. Nadalje je povedal, da je sicer praktično neizvedljivo, da bi vsak od 3200 zaposlenih prišel 15. v mesecu v mezni oddelek obračat plačilne sezname, da pa imamo za te stvari pri nas drugačno pot, t. j. preko obratovodstva. Zato je prosil tov. **Polanca**, da se posluži take poti, da bo stvari lahko potem objektivno razložil delavcem.

Glede OD je omenil še ugotovitev, da od sprejema sanacijskega načrta ni bil napravljen korak nazaj v odnosih OD med manualnimi delavci in organizatorji proizvodnje. Ukrep o fiksiranju vrednosti enote za manual-

ne delavce ima v sebi željo, da se dosežejo boljši medsebojni odnosi. Komunisti morajo biti stalno prisotni, da bi se naši notranji odnosi v prejemkih ne rušili in da ne bi prišlo do nerazumljivih razponov. Rečeno je, da pri nas ni nikoli prevladovala uravnalovka.

V nadaljevanju je tov. Klančnik dejal, da bi se rad v naslednjem dotaknil še s kratkimi dokazili smernic IK ZKJ, in sicer:

1. Izdelali smo sanacijski načrt in po njem izboljšali in povečali proizvodnjo in izboljšali poslovno naše delovne organizacije.

2. Ob povečani proizvodnji smo tudi realizacijo od januarja na avgust povečali za 42%. Res je mesec januar normalno nizek, vendar pa moramo biti zadovoljni, da smo uspeli v proizvodnji in realizaciji.

3. Poskrbeli smo za povečanje števila zaposlenih. Od 1. januarja do 10. septembra letos se je naša skupnost povečala za 163 ljudi; to pa je že srednje veliko podjetje. Torej smo napredovali tudi v skrbi za povečanje zaposlenih.

4. Izpopolnili smo delitveni sistem in dali večjo sigurnost manualnemu delavcu in večjo odgovornost organizatorju proizvodnje.

5. Za uveljavitev selektivnosti smo učinkovito pristopili k strukturi zaposlenosti, delovni in tehnološki disciplini. Tu moramo biti odkriti: to področje najtežje napreduje. Neki delavec je komentiral spremembo delitvenega sistema in rekel, da to pomeni, da bo vodstveni delavec neprimerno več skrbel za to, da bo učinek dela večji, ker pa to pomeni tudi večjo selektivnost strokovnega kadra, se je vprašal, kdo pri nas si bo upal degradirati delovodjo na manualnega delavca? Ko je nadalje razglabljal o tej točki, je tov. Klančnik dejal, da če hočemo večji napredek, potem je selektivnost nujna, in nadaljeval, da nas je po številu organizatorjev proizvodnje verjetno zadosti, vprašanje pa je, če je naša strokovnost in prizadevnost takšna, da smo tako uspešni, kolikor nas je. Smatra, da bo to dosegljivo takrat, če bomo tudi tisto točko sanacijskega načrta izpolnjevali, ki govori o selektivnosti.

6. Pospešili smo delo na ključnih objektih razširjene reprodukcije in pričeli z obratovanjem v novi toplotnici, ki je osnova za povečanje proizvodnje. Začeli smo s prvo šaržo na 40-t elektro obločni peči. To je zgodovinski dogodek brez velikega pompa, za delovno skupnost pa velika stvar. Naša kapaciteta je več kot dvakrat povečana. Za našo delovno skupnost pomeni september zelo velik mesec.

7. Intenzivno se dela na integralnem investicijskem programu, ki pomeni dolgoročni razvoj slovenskega jeklarstva, o čemer je bil govor že v poročilu. Naše delo na tem področju bo vidno, saj smo bili iniciatorji za integriranje slovenskih železarn.

Dalje omenja tudi prizadevnost, da ne samo z notranjimi ukrepi uredimo poslovanje naše delovne skupnosti, temveč da tudi opozorimo družbo na vse tisto, česar sami ne moremo rešiti, tj. vse tisto, kar zavira povečanje našega dohodka, da bi ponovno postali akumulativna delovna organizacija.

Skupaj v vseh treh železarnah so bili storjeni ukrepi in poslana posebna demarš na IS SRS, kjer je prikazana sedanja situacija in vzroki za poslovne izgube na Jesenicah, Ravnah in Štorah.

Svojo razpravo je nato tov. Klančnik zaključil in dejal, da se moramo zlasti komunisti zavedati, da kar bo družba prispevala, bo le en del, glavni delež moramo prispevati sami, s tem da bomo izvršili sanacijski načrt v vseh njegovih točkah. Prosi pa vse komuniste, da ga pri tem njegovem delu podprejo (burno ploskanje).

Pomembno je gledanje širše slovenske javnosti na črno metalurgijo

Član IS SRS, tov. inž. Zupan, je pozdravil konferenco in izrazil željo, da bi prispeval svoj delež k diskusiji.

V uvodu je v zvezi z obravnavo situacije naše železarne omenil, da je treba gledati stvar širše, pri čemer je mislil na situacijo v celotni slovenski črni metalurgiji. Ob tem je omenil, da so ob koncu letošnjega I. polletja vse železarne izkazale izgubo in da predvidevanja kažejo, da se mora ob koncu leta računati na ca. 3,5 milijarde S din izgube v slovenski črni metalurgiji.

Dotaknil se je našega sanacijskega načrta, se o njem zelo pohvalno izrazil, zlasti zaradi tega, ker se v skoraj vseh njegovih točkah išče rešitev v podjetju samem, le delno pa zahtevamo tudi pomoč družbe. Kljub temu pa je apliciral problem iz Znidarjeve diskusije, in sicer iz tistega dela, ko je ta govoril o tem, kako je težko nekemu vzeti, da bi drugemu dal, in dejal, da je pri dajanju bonitet družbe zadeva popolnoma enaka: kaj v republiškem merilu komu vzeti in komu kaj dati? Pri tem je dejal, da se osebno čuti dolžnega pomagati iskati rešitev tega problema, da pa je zato treba v prvi vrsti spet pri nas ustvariti pogoje za takšno reševanje. Omenil je, da je velikega pomena, kako širša javnost gleda na slovenske železarne, zlasti ker smo v železarnah vsi skupaj malo preveč zaneseni nad železarnstvom, medtem ko po diskutantovih besedah v ostali javnosti mišljenje ni identično. Ta stran vedno bolj postavlja zahtevo, da morajo železarne tudi same intenzivneje delati na tem, da si pridobijo zaveznike, ki so mišljenja, če je sploh treba pomagati nadalje graditi železarne ali ne. To trditev je podkrepil s primerom nekega obrata, ki je bil pred kratkim dan v obratovanje in že zahteva uvoz 1300 t izdelkov črne metalurgije.

Ob zaključku je ponovno poudaril potrebo po še večji afirmaciji naših izdelkov v vsej jugoslovanski potrošnji, da bomo znali dokazati uporabnost naših artiklov.

O liku komunista, štednji, osebnih dohodkih in integraciji

Tov. Kastelic se je v svoji razpravi najprej dotaknil vprašanja lika komunista, ki mora biti v očeh članov in nečlanov ZK človek predvsem moralnih kvalitiet, skratka vzor. Zadnje čase, tako je rekel diskutant, pa se med ljudmi vse bolj širijo govorice o nemoralnem življenju partijskih in drugih političnih funkcionarjev, ki javno pijančujejo, se pretepaajo ipd. Pri tem pa nihče nič ne ukrepa in ti ljudje ostanejo na svojih položajih še naprej. V nadaljevanju svoje razprave se je dotaknil vprašanja integracije občinskih sindikalnih in partijskih vodstev koroške regije.

Ko je govoril o tem, se je skliceval na razpravo v izvršnem odboru sindikata ŽR in nadaljeval, da so v sindikatu postavljali celo vprašanje plačevanja plačanih funkcionarjev v občinskem sindikalnem svetu. Ob tem pa je naslovil na konferenco celo vprašanje, ali nima sekretar občinskega komiteja ZK Ravne previsoke plače. Tov. Kastelic se je nato dotaknil vprašanja integracije slovenskih železarn in pri tem grajal način, kako je bila TV oddaja o vprašanju integracije pripravljena brez vednosti sindikata železarne, ki je po njegovi izjavi, zvedel zanjo šele ob gledanju same oddaje. Smatra, da razprave, posebno tako javne, ne morejo biti stvar 5 ali 10 ljudi v podjetju, ampak da bi morali pritegniti več ljudi. Izraža mnenje sindikata, ko pravi, da ta je za integracijo, vendar če bo temeljila na enakopravnih odnosih med združenimi železarnami. Skrbijo ga namreč težave, s katerimi se borijo na Jesenicah že sedaj, in izraža bojazn, da ne bi bili zaradi integracije na Ravnah preveč oškodovani.

Nato se je dotaknil visokega izmečka, ki ga v zadnjem času na Ravnah vse raje imenujemo »neuspela proizvodnja«. Smatra, da so tu naše velike rezerve in navaja, da bi samo v primeru 50% znižanja te »neuspele proizvodnje« lahko znatno povečali naše OD. Dodal pa je, da je vprašanje izmečka zlasti akutno za livarno. Dotaknil se je tudi ostalih ukrepov štednje in pri tem pokazal zlasti na primer trošenja sredstev za reprezentanco, pri čemer je omenil, da grede nekateri sodelavci pri tem predaleč. Končno se je tov. Kastelic dotaknil še vprašanja OD in pokazal na nesorazmerje med OD tistih, ki so zaposleni v proizvodnji, in tistih, ki so v upravnih službah bodisi na nivoju občine ali republike. Pri tem je izrazil stališče sindikata, da bi naj tudi tisti, ki »pišejo recepte«, ta navodila upoštevali tudi pri sebi (burno ploskanje). Na del Kastelčeve diskusije je odgovoril tov. Rožanc in seznanil konferenco, da je občinski komitej že razpravljal o deprofesionalizaciji občinskih sekretarjev in da se pripravlja ustanovitev medobčinskega sveta ZK za občine koroške regije, in sicer: Ravne, Dravograd, Slovenj gradec in Radlje.

Somrak

Občinski komitej je že predlagal za člane sveta tovariše Faleta, Zagarja, Praznika in Golčerja, za sekretarja tega sveta pa tov. inž. Franca Razdevška. V nadaljevanju je razložil tudi vprašanje plač plačanih funkcionarjev, pri čemer je omenil, da je OK že podvzel za to potrebne korake in bodo OD teh funkcionarjev usklajeni vsaj v okviru občine. V zvezi s sodelovanjem sindikata o vprašanih integraciji slovenskih železarn je tov. Rožanc omenil, da smo res na začetku bili vsi bolj slabo informirani, da pa je v zadnjem času prišlo do več sestankov med sindikalnimi in partijskimi ter samoupravnimi organi vseh treh železarn.

Končno je predlagal tov. Rožanc, da se obravnava tez za novi statut ZKJ preloži na pozneje, sicer obstaja možnost, da bi se konferenca preveč zavlekla.

Ponovno je posegel v razpravo tov. Praznik, sekretar OK ZKS, ki je v uvodu poudaril velik pomen medsebojnega zaupanja, čigar potreba se še zlasti kaže v sedanji zunanjepolitični situaciji. Se posebej je pohvalno to, je rekel tov. Praznik, da se je ta politična enotnost med našimi ljudmi pokazala zdaj bolj kot kdaj koli pred tem in nadaljeval, da bi bilo zelo napačno, če bi zahtevali tudi idejno enotnost. Vsak tak poizkus je treba po njegovem v kalu zatreti. Le program ZK naj bo tisti, ki nas bo združeval.

Odgovor na kritiko

V nadaljevanju svoje razprave je odgovoril na diskusijo tov. Kastelca in dejal, da je prav, da se na tej konferenci pogovorimo tudi o tem.

Rekel je, da se neupravičenega obrekovanja raje izognimo. Kar pa se od tice, bi tovariši iz kolektiva, ki so člani OK, morali vedeti, kako se ti določajo in izplačujejo. Njemu kot sekretarju je bilo določeno mesečno 180.000 S din in ne 280 ali celo 350.000, kot so nekateri govorili. Razen te osnove pa dobiva še funkcijski dodatek, ki znaša 35.000 S din. Končno se je dotaknil še sindikata ter ga grajal zaradi neizdelanega programa. Velik del krivde zaradi neuskajenosti in nezadovoljstva zaradi OD je ravno na sindikatu, ki temu vprašanju posveča vse premo pozornosti.

Nato je konferenca izvolila nov sekretariat osnovne organizacije ZK, ki ga sestavljajo tovariši:

Franc Fale, Đuro Haramija, Ivan Vušnik, inž. Franc Lončar, Anton Polanc, Jože Matič, Ivan Pepevnik, inž. Sead Karada, Ivan Močnik, Jože Šater, inž. Franjo Mahorčič, Ljubiša Topolovič, Janez Znidar, Jože Planinšek, Milan Butolen.

Za sekretarja je bil izvoljen tov. Franc Fale, za njegova namestnika pa tov. Đuro Haramija in Ivan Vušnik.

Beograd, 1. oktobra 1968.

KLJUB TEŽAVAM NAPREDEK

RAZGOVOR Z VODJEM SKLOPA TPO INŽ. JOŽETOM BORŠTNERJEM

OSNOVNOJ ORGANIZACIJI
SAVEZA KOMUNISTA SLOVENIJE
ŽELJEZARE RAVNE

RAVNE

Dragi drugovi,
Srdačno zahvaljujem na pozdravima koje ste mi uputili sa vaše godišnje konferencije Saveza komunista.

Uvjeren sam da će se komunisti, naročito u pretkongresnim pripremama, svestrano uključiti u društveno-političku aktivnost radnih ljudi, ostvarujući na taj način svoju idejno-političku ulogu u izgradnji našeg samoupravljačkog socijalističkog društva.

Zelim vam uspehe u budućem radu i drugarski vas pozdravljam.

Maršalova zahvala

Na podlagi predhodne obrazložitve tov. Rožanca, ki je omenil, da so prav člani občinskega komiteja iz zgornje Mežiške doline predlagali tov. Gregorja Klančnika, direktorja Železarn Ravne, za delegata na IX. kongresu ZK Jugoslavije, je bil kandidat sprejet z burnim ploskanjem. Izvolitev pa bo izvršena na občinski konferenci.

Sklepi konference

1. Komunisti ŽR, enotni in z odobravanjem podpiramo z resolucijo X. plenuma CK ZKJ izrečeno politiko, oceno in stališče suverenih meddržavnih odnosov vodstva ZK.

2. Komunisti železarn Ravne se zavedamo kvalitete našega, na humanih demokratičnih odnosih zasnovanega samoupravnega sistema, zato hočemo prispevati svoj delež pri njegovem izpopolnjevanju in uveljavljanju.

3. Odobravamo smernice predsedstva IK CK ZKJ, sprejete na seji 9. VI. 1968, in se obvezujemo, da bomo podpirali vsa prizadevanja in akcije, ki bodo po teh direktivah težile k povečanju poslovnosti in izboljšanju poslovnega rezultata v naši delovni skupnosti.

4. Podprli bomo na vseh področjih, v samoupravnih, družbeno-političnih in vodstvenih organih prizadevanja za popolno realizacijo sanacijskega načrta naše železarn.

5. Podpiramo plodne in načrtne obravnave zasnov regionalne integracije slovenskega jeklarstva. Le na podlagi dobrih analiz, izdelanega integralnega razvojnega načrta in predhodno obravnavanega osnutka statuta in doseženega soglasja v delovnih skupnostih železarn Jesenice, Štore in Ravne je treba izvesti referendum, ki naj končno odloči. Delo na tem področju je treba pospešiti.

6. Zavedamo se naše vloge, zato hočemo širše obravnavati notarjio in zunanjo politično usmerjenost naše ZK, podprto s povečanimi vrstami iz mladih članov naše delovne skupnosti.

7. Novo izvoljeni sekretariat osnovne organizacije zadolžujemo, da z učinkovitimi in rednimi sestanki poveča vpliv in vlogo komunistov v celotni poslovni in družbeni dejavnosti naše delovne organizacije.

Ob zaključku konference so navzoči člani poslali tovarišu Titu naslednjo brzojavko:

»Komunisti Železarn Ravne, zbrani na letni konferenci, Ti, dragi Tito, pošiljamo iskrene pozdrave.

Enotni Ti iz Koroške pošiljamo obljube, da bomo tudi vnaprej disciplinirano in zavestno podpirali napredek na demokraciji in humanizmu pod Tvojim modrim in smelim vodstvom zasnovane politike ZKJ!«

I. K.

Čista resnica

— Tovariš doktor, ali človek lahko živi samo od sadja?

— To je pa odvisno od cene, po kateri ga prodaja.

Kako se je sklop TPO vključil v izpolnjevanje sanacijskega načrta železarn?

Proizvodnja v valjarni teče, kot je predvideno po sanacijskem načrtu po količini in vrednosti. Po stanju naročil za 4. četrtletje so vse možnosti, da po tonaži in vrednosti izpolnimo zahteve sanacijskega načrta. Pri količinski proizvodnji lahko pride do nesorazmerja med interno in eksterno proizvodnjo, ker dajemo domačim obratom več, kot je planirano. Cena izdelkov se zvišuje, kar je delno posledica manjšega izvoza, ki je v valjarni od približno 29% skupne proizvodnje v 1. polletju padel na približno 20% v zadnjih mesecih. Izboljšal

Jože Borštner, dipl. inž., vodja sklopa TPO

se je tudi sortiment jekel za domačo prodajo, pri čemer se delež legiranih jekel zvišuje.

V kovačnici blagovna proizvodnja po količini za malenkost zaostaja za planirano, vendar je v zadnjih treh mesecih skupna proizvodnja izvršena. Pri eksterni realizaciji zaostaja kovačnica za planom, vendar se bo po sedanjih ocenah cena in s tem tudi celotna vrednost v septembru dvignila. Če se bo posrečilo izdelati predvidene količine brzoznega jekla, bo realizacija v naslednjih mesecih še naraščala.

Pri izmečku v celoti smo v valjarni nekaj nad postavljenimi normativi sanacijskega načrta predvsem zato, ker je valjarna »počistila« precej starih grehov v juliju. V kovačnici je izmeček precej pod normativom, so pa v obeh obratih nekateri kvalitetni problemi, ki direktno vplivajo na izpolnjevanje sprejetih obveznosti do naročnikov. Delež neuspele proizvodnje, ki še ni direktni izmeček, je še vedno previsok in razna popravila, ponavljanja oziroma preusmerjanje izdelkov za druga naro-

čila so glavni vzrok zaostankov. Vsaj v kovačnici bi brez tega v glavnem lahko bili z naročili že na tekočem.

V valjarni so zaostanki v zadnjem mesecu padli za približno 1000 t, kar je velik uspeh.

Zaostanke v veliki meri pomaga odpravljati uvajanje sistema georga. Brez tega v valjarni praktično v zadnjih treh mesecih ne bi mogli voditi proizvodnje, ker zaradi pomanjkanja jekla nimamo skladišča ingotov. To izkušnjo bomo morali obdržati tudi vnaprej in si ustvariti le take zaloge ingotov, ki so nujno potrebne zaradi preizkušanja ipd. Sistem nas navaja tudi k urejevanju tehnoloških predpisov, ker je urejen tehnološki proces osnova za določevanje rokov.

Glede pospeševanja ciklusa proizvodnje je treba reči naslednje:

s strožjo organizacijo dela v adjustaži valjarne smo v zadnjih treh mesecih zmanjšali medfazno zalogo za okoli 120 t mesečno. S smotrnim planiranjem smo tudi skrajšali menjave valjev, ki pa še vedno znašajo 10—15% razpoložljivega časa. Treba bo forsirati izdelavo novih ogrodij, ker bomo le z zadostnim številom rezervnih ogrodij čas menjav lahko bistveno skrajšali.

Zastoje zaradi ogrevanja visoko legirane jekla bo mogoče zmanjšati z dodatno predgreveno pečjo vsaj za polovico. Izpadi na lahki progi so v septembru padli za 50%. Tu sta bistvena uvežbanost ljudi in red na armaturah.

V kovačnici ovirajo pospešitev proizvodnje predvsem prepogosta popravila stiskalnic in kladiv v težki kovačnici. V kovačnici zelo neugodno vpliva na pospešitev proizvodnje tudi izpad posameznih šarž, ki ne pridejo v kovačnico ob naročenem terminu, posebej pa še neuspele analize, ki povzročajo veliko zmedo v programiranju. Pretežen del sortimenta v kovačnici je trenutno v odkovkih in ne v paličastem jeklu, zato tudi produktivnost ni taka, kot bi jo pričakovali.

V valjarni in kovačnici povzročajo pri planiranju proizvodnje velike težave pomanjkanje jekla ter neuspele šarže. To se izraža v prekinitvi ciklusa, v povečanju zastoja in seveda v zmanjšani produktivnosti.

Stroškov proizvodnje, ki so bistveni del sanacijskega načrta, ne bo mogoče oceniti na hitro. Preden bo mogoče podati pravo oceno o tem, kje so prenizki in kje previsoki, bo potrebna temeljita študija razpoložljivih podatkov in najbrž tudi drugačno zajemanje podatkov.

Kaj si lahko obetamo od bloominga oziroma kako in kdaj se bo vključil v naš proizvodni program?

Računamo, da se bo začelo poizkusno obratovanje bloominga v tretjem četrtletju leta 1969, ob koncu prihodnjega leta pa bo morala ta progga preiti na redno obratovanje. Seveda v primeru, če ne bo prišlo do kakšnih zdaj popolnoma nepredvidenih zadržkov.

Neposredna posledica bo sprostitvev 1. ogrodja na srednji progi, kjer sedaj valjamo ingote, in peči OFAG II, ki bo s tem

na razpolago za ogrevanje gredic za končno valjanje. S tem bo delno omogočeno tudi ločeno valjanje na srednji in lahki progi, delno pa končno valjanje na prvem ogrodju. To nam bo prineslo za približno 10 do 12.000 t večjo letno proizvodnjo profilov, vendar v celoti šele leta 1970. Prav tako bo možno dodatno izvaljati najmanj 3000 t gredic za prodajo.

Pri nas ob vsaki priložnosti poudarjamo potrebo po kvaliteti proizvodov. Kot dolgoletni vodja metalurškega oddelka ste bili v prvi vrsti pobornikov te zahteve. Kako se vam zdaj v proizvodnji kaže ta isti problem in kako ga rešujete?

Zahteva po kvaliteti ostane, vseeno, s katere strani se gleda. Prijemi pa so seveda drugačni, saj je lažje kvaliteto zahtevati, kot se držati zahtev.

Del skrbi za kvaliteto sem vzel iz metalurškega oddelka v TPO s seboj in skušam težave sproti reševati. Vendar določene ukrepe, ki direktno ali indirektno vplivajo na kvaliteto, zdaj kot vodja sklopa lažje izvajam kot prej. V mislih imam predvsem usklajevanje tehnoloških predpisov, izdelavo novih in kontrolo nad izvajanjem predpisov. Izdelan je bil ustrezen načrt in izdane zadolžitve. Jasno pa je, da tehnoloških predpisov ni mogoče ne uskladiti ne predpisati čez noč, ker je treba obstoječe

podatke in dolgoletne izkušnje, ki so osnova za izvajanje teh predpisov, šele zbrati in urediti.

Ali bi hoteli še dopolniti najin razgovor?

Problemi kvalitete v veliki meri izvirajo tudi iz tega, ker posebno v valjarni nismo dovolj opremljeni za proizvodnjo vseh vrst plemenitih jekel. Manjkajo nam namreč določene naprave za ohlajevanje, termično obdelavo, za čiščenje gredic in adjustiranje. Zato je delež navadnih jekel v proizvodnji še vedno previsok, to pa ima za posledico nizko ceno valjavskih izdelkov. Nekoliko pa smo se zaleteli tudi pri prevzemanju naročil, npr. za brzorezno jeklo, kjer naše kapacitete niso v celoti urejene za tako velike količine.

Z nabavo dodatne opreme in preureditvijo nekaterih obstoječih naprav bomo v naslednjem letu povečali možnosti za izdelavo večvrednih jekel, da bomo lahko nato v letu 1970 še zmanjšali delež navadnih jekel in povečali realizacijo.

Posebna skrb v naslednjem letu je, da bomo prevzeli le taka naročila, ki smo jim kvalitetno kos, in le toliko, kolikor jih bomo zmogli res narediti. Kvaliteta in roki bodo glavna zadolžitve naših obratov za drugo leto.

Tovariš inženir, hvala za razgovor!

m. k.

Odgovornost

Takó obrekovanje kot tudi kritika sta človeška lastnost in družbeni pojav, posebej pa velja to še za odgovornost. Zgodovina je družbeno odgovornost zabeležila hkrati s človekovim osveščanjem in njegovim delom, prevzemanjem dolžnosti in funkcij. Kljub določeni nagnjenosti k urejenosti, ki jo nosi družba v sebi kot prvino, ravnanje posameznih njenih članov ni zmerom skladno in odgovorno.

Ljudje se po naravi nagibamo k temu, da sami preudarjamo, radi odločamo o stvareh, izbiramo cilje svojih dejanj, še raje izbiramo sredstva za njihovo uresničitev. Delovanje v urejeni in demokratični družbi pa zahteva določen red, določeno ubranost, posamezna dejanja morajo postati celota, družba vendar teži po sožitju.

Kje je družba najbolj »zainteresirana« na urejenosti in ubranosti — redu? V proizvodnji kot osnovni družbeni funkciji. Ne mislim pri tem, da izven proizvodnje družbi ni potreben red in odgovorno ravnanje njenih posameznikov ali institucij, temveč da pomeni »proizvodnja« vso družbeno aktivnost — delo pa je osnovno merilo za človekov družbeni in materialni položaj.

Samoupravna družba, ki je prenesla večino svojih funkcij na delovne ljudi in jim zaupala svoje posle bodisi v proizvodnji ali na drugih področjih družbenega dela, je še zlasti zainteresirana na redu. Še najbolj bi naj bilo prav v samoupravni družbi ravnanje posameznika čim bližje obče družbenemu hotenju. Še več. Odgovorno delo je v samoupravni družbi najvišje moralno in materialno priznanje, ki ga družba lahko zaupa posamezniku. Morebiten brezbrizen odnos do dela (kateregakoli) je

zato neodgovorno ravnanje, omalovaževanje dela in družbenih norm ter zaupanja. Družba ukrepa vsakokrat, ko posamezniki ali skupina, ki jim je zaupala odgovorno delo, to nemarno in neodgovorno izvajajo. Kaj je torej odgovornost za delo, o kateri dosti govorimo? Kdaj torej prihaja do odgovornosti? Brez pomislekov lahko takoj odgovorimo. Vsakokrat, ko gre za neko delo. Največkrat govorimo o odgovornosti takrat, ko je s to zvezana neka odločitev. Odločajo pa posamezniki, kolektivni organi ali, ko gre za zahtevnejšo odločitev, celo več organov na posameznih stopnjah. Hkrati v vprašanju odgovornega odločanja so izredno pomembne posledice take odločitve.

Bo torej le res, da smo za delo družbi vsi odgovorni, čeprav je teža odgovorne odločitve močno vezana na njene posledice. Pri nas sta tako materialna kot tudi kazenska odgovornost normativno dokaj urejeni, ni pa trdnejših stališč ali celo norm za neodgovornost, ki ni v posledici kazensko dejanje ali če gre za takšno materialno škodo, ki je posameznik ali celo skupina v vsej dobi svoje delovne aktivnosti niti delno ne bi mogla povrniti. Očitno je prihajalo do takih odločitev (najrazličnejše gradnje z več stotilijonsko vrednostjo ali napačna oprema za neko tovarno, napačna orientacija v zunanji trgovini, neustrezen sistem delitve dohodka). Vsem tem vrstam odgovornosti bi nekako ustrezalo skupno ime: strokovna odgovornost. Posledice so mogoče premestiti z dela, nižji OD ali celo takojšnje prenehanje delovnega razmerja.

Nekaj časa je tekla razprava o zakonu o odgovornosti za zvezne funkcionarje, ki bi

Vedno redkejši gostje pri nas

naj norme za presojo odgovornosti prenesle na nivo zakona z nedvoumno predpisanimi posledicami za neodgovorno delo. Zakonski iniciativi, ki bi naj urejala nekaj, kar je nedvoumno vezano s funkcijo — torej z delom — se da oporekati, namreč: z odgovornim delom je prevzeta tudi odgovornost in je z njim vezana. Če pa lahko vnese v delo več reda le zakon, potlej smo zanj. Čeprav vemo, da zaupano delo ni eno, odgovornost pa v istem delovnem procesu, v isti družbi in pri istem človeku nekaj, kar bi bilo potrebno posebej uzakoniti. Edino učinkovito družbeno ukrepanje je zato mogoče: takojšnja zamenljivost s položaja.

Kako je s kolektivnim odločanjem, ki je pri nas bistvo odločanja in ima predvsem moralno odgovornost za merilo? Kolektivno odločajo organi: DS, upravni odbor, svet, skupščina itd. Iz prakse tudi vemo, da večino utemeljitev za odločitve kolektivnih organov (njih strokovno odgovornost ne zadeva) pripravijo posamezni vodilni delavci ali službe. Organi odločijo torej na osnovi strokovne utemeljitve službe ali vodilnega delavca. Pri kolektivnih odločitvah na osnovi poprejšnjih predlogov posamezni član organa torej ni osebno odgovoren — razen če gre za demagoško nasprotovanje nekemu predlogu in s svojim stališčem navede organ na napačno odločitev. Predlagatelj pa, nasprotno, vseskozi odgovarja. Dostikrat je celo pripravljalec študije njen predlagatelj in utemeljitelj ter po sprejetju celo njen izvrševalec hkrati.

V nekoliko drugačnem položaju do kolektivnega organa je direktor, ki tudi po ustavi in drugih predpisih odgovarja za izvajanje sprejetih odločitev kolektivnega organa. Zgodi se zato lahko, da je kakšna odločitev zanj nesprejemljiva ali celo v nasprotju z njegovim konceptom poslovne politike. In kaj naj torej stori? Če ne more jamčiti za izvršitev sprejete kolektivne odločitve, bi moral odstopiti. To ni izsiljevanje. Za nesmotrno in nepolitično odločitev pa zadene odgovornost tudi kolektivni organ, ko mora na posredovanje širše družbene skupnosti odstopiti (v težjih primerih

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Poleg dogovora o zasedanju delavskega sveta podjetja in priprave materiala za obravnavo je upravni odbor na sejah meseca septembra ponovno razpravljal o predlogu premijskih normativov, izpopolnitvi sistema ABCD v topilnici in obravnaval druge zadeve iz poslovanja železarnice.

Upravni odbor je bil seznanjen, da je bil predlog normativov za obračun premij, ki je bil na tem organu odklonjen, predmet razprave na tehniški konferenci, na kateri so sodelovali vodje sklopov obratov in nekateri obratovodje. Konferenca je ugotovila, da tehničnih normativov, ne da se upoštevajo dosedanja dosežki poslovanja po posameznih obratih, ni mogoče določiti. Normativi, postavljeni na tej osnovi, pa zaradi različnega doseganja proizvodnih rezultatov ne bi bili v celoti sprejemljivi. Tehniška konferenca se je strinjala, da so pri normativih potrebne nekatere spremembe, menila pa je, da naj bi se zaostritve normativov izvrševale postopoma, s tem da naj bi predlagani normativi v celoti pričeli veljati 1. januarja 1969. Z zaostrenimi normativi bi kazalo spremeniti tudi korekcijski faktor za obračun premij. Njegova uporaba pa takoj prav tako ne bi bila sprejemljiva, zato bi v prihodnjem obdobju kazalo zasledovati njegovo delovanje in učinkovitost.

V razpravi je bilo rečeno, da so bili normativi že večkrat zaostreni, da pa so jih upravičenci ponovno pričeli presegati, da je sicer prav, da predstavlja premija delni, ne bi pa mogla predstavljati izključnega regulatorja osebnih dohodkov. Rečeno je tudi bilo, da je razlog za prekoračevanje normativov verjetno iskati tudi v dejstvu, da se je, če normativi na podlagi doseženih rezultatov niso bili doseženi, verjetno prikazalo tudi drugačno stanje poslovanja in s tem opravičilo izplačilo premije. Iz tega vzroka je že tudi posebna komisija, ki jo je imenoval upravni odbor za pregled normativov, predlagala, da je v železarni sprejeti ukrep, po katerem naj bi se zaposlene, ki bi namerno ali iz malomarnosti spreminjali podatke, ki vplivajo na rezultate za obračun premij, zamenjalo na delovnih mestih. Komisija je prav tako menila, da bi morali vodje sklopov obratov ali služb skupno z drugimi premijskimi upravičenci pregledati doseganje normativov in premij. Po obravnavi predloga je upravni odbor odločil:

— Z veljavnostjo od 1. oktobra 1968 dalje se potrjuje spremembe normativov za

obračun premij. Normative je od 1. oktobra 1968 dalje postopno zaostrovati, tako da v celoti pričena veljati 1. januarja 1969.

— Potrdijo se ostali predlogi tekstualnega dela dopolnitev premijskega pravilnika z dopolnitvijo, da je:

a) na prodajo materiala iz zalog poleg premijskih upravičencev prodaje in komercialnega direktorja vezati tudi ostale člane strokovnega kolegija;

b) v času postopnega zaostrovanja premijskih normativov zasledovati delovanje in učinkovitost korekcijskega faktorja, ki naj bi se, če bodo ugotovljeni ugodni rezultati njegovega vpliva, prav tako pričeli uporabljati od 1. januarja 1969 dalje.

Čeprav je upravni odbor normative za obračun premije sprejel, pa meni, da bi na njihovi izpopolnitvi v železarni morali še nadalje delati.

Za predlog dopolnitev premijskega pravilnika za topilce, delovodje in asistente topilnice je bilo povedano, da je sprememba potrebna zaradi spremembe analiznih predpisov in odprave določenih slabosti, ki jih vsebuje sedanji sistem ABCD. Po novem predlogu naj bi se opustila uporaba dosedanjih internih in uvedla samo uporaba eksternih analiznih predpisov. Sedanji sistem namreč dopušča »pogajanja« med odgovornimi in prizadetimi delavci, v katero skupino in kvaliteto naj se razvrsti in obračuna posamezna šarža, čeprav analiznim predpisom ne ustreza. Upravni odbor pa se je strinjal, da bi kazalo nekoliko korigirati določila, ki obravnavajo penalizacijo delovodij v topilnici za primere neuspele proizvodnje. Zaradi deljenih mnenj predlog ni bil sprejet, sklenjeno pa je bilo:

— Da je predlog za dopolnitev premijskega pravilnika za topilce, delovodje in

asistente topilnice dostaviti tehniškemu direktorju z zadolžitvijo, da ga pregleda in s svojim mnenjem posreduje v odobritev upravnemu odboru.

— Sedanja določila o penalizaciji zaradi neuspele proizvodnje je popraviti tako, da OD delovodij v primeru penalizacije ne morejo biti nižji od OD, obračunanih na število obračunskih enot, določenih za delovna mesta, ki jih zasedajo.

Upravni odbor je bil tudi seznanjen z odgovorom gospodarske zbornice SR Slovenije na naše pismo v zvezi s položajem naše železarnice, našim odgovorom na njihovo pismo in z vsebino pisma skupščini občine Ravne na Koroškem v zvezi z našo zahtevo za oprostitev prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Ugotovljeno je bilo, da so naše pismo v zvezi s položajem naše železarnice z razumevanjem obravnavali republiški organi in zbornica, imelo pa je določen učinek tudi pri zveznih organih. Združenje jugoslovanskih železarn pa je prepis našega pisma z nekaterimi dodatnimi tabelarnimi pregledi posredovalo tudi ostalim podjetjem — članicam združenja, kjer je prav tako sprožilo splošno akcijo za ureditev razmer. O težavah, ki so bile nakazane, in naših zahtevah za njihovo odpravo pa je prejšnji mesec razpravljala tudi republiški odbor sindikata rudarstva in metalurgije v Ljubljani, ki nas je v naših zahtevah v celoti podprl. Po podanih informacijah in razpravi je bilo sklenjeno:

— Obvestiti je gospodarsko zbornico SR Slovenije, da je bil upravni odbor seznanjen z vsebino njihovega pisma in njihovimi stališči do naših zahtev kakor tudi z vsebino našega odgovora. Upravni odbor je vzel na znanje sklepe in stališča, ki so jih do posameznih naših zahtev zbornični organi že sprejeli, v celoti pa osvojil tudi

je mogoča prisilna uprava, ko neha samoupravna pravica za vso delovno skupnost).

Ali sta pojmovno razmejeni osebna in kolektivna odgovornost in ali ju lahko posamično vrednotimo, so pogosta vprašanja? Če ju hočemo razumeti, ni »skrivnice«. Družba ima dovolj sposobnosti in dovolj moči, da ju loči in izvaja posledice za eno ali drugo vrsto odgovornosti. Če gre za neodgovornost, je to graja, odstavitev s položaja ali zamenjava, pozitivno pa lahko družba ukrepa s pohvalo, nagrado ali napredovanjem na delu.

Milan Zafošnik

Med drevjem

naše stališče, izraženo v odgovoru gospodarski zbornici.

— Skupščini občine Ravne na Koroškem je na njihovo odklonilno stališče do naše zahteve sporočiti, da je za ureditev položaja podjetij črne metalurgije poleg zadev, ki jih bodo uredila sama podjetja, potrebna pomoč tudi oblastvenih organov. Ukrepi, ki naj bi bili izvršeni za izboljšavo položaja podjetij črne metalurgije, spadajo tako v pristojnost zveze in republike kakor tudi občinskih skupščin. Naša zahteva za ureditev posameznih zadev je zato načelno postavljena do vseh teh organov. Upravni odbor ugotavlja, da je naloga zaposlenih v železarni, da uredimo poslovanje tako, da bomo nadomestili poslovno izgubo, nastalo v prvem polletju. Za uresničitev tega pa je našo železarno vsaj v sedanjem položaju oprostiti nekaterih družbenih obveznosti in ji tako olajšati izhod iz sedanjega težavnega položaja.

Upravni odbor je bil tudi seznanjen s predlogom koordinacijskega odbora, da naj bi inž. Matevž Hafner, sedaj ko ni več kandidat za delovno mesto direktorja železarne Jesenice, delal izključno na združitvi železarn SRS. Inž. Hafner bi bil tako prvi strokovni delavec, ki bi delal izključno na tem področju, njemu pa bi se morali kasneje priključiti še drugi potrebni strokovni delavci. S prevzemom nove dolžnosti pa bi mu bilo treba izdati pooblastilo, da lahko pri združenju jugoslovanskih železarn in ostalih asociacijah zastopa vse tri slovenske železarne v vseh tehničnih, komercialnih in finančnih zadevah, ki zadevajo skupne interese železarn. S prevzemom te dolžnosti bi morale vse tri slovenske železarne pokrivati tudi stroške njegovih osebnih dohodkov. Pri višini osebnih dohodkov, ki bi bremenili posamezne železarne, bi se upoštevala višina ustvarjenega dohodka vsake izmed železarn. Upravni odbor je predlagano rešitev in predlog osvojil in sklenil:

— Inž. Matevžu Hafnerju se izda pooblastilo, da zastopa našo železarno pri predstavniških organih zveze in republike, pri organih državne oblasti zveze in republike, pri zbornicah in pri izvršnem odboru združenja jugoslovanskih železarn v Beogradu v vseh organizacijskih, finančnih in komercialnih poslih na regionalni in zvezni integraciji železarstva, ki so v interesu vseh treh slovenskih železarn. Pooblastilo, ki velja do preklica, obsega pooblastila v enakem obsegu, kot jih ima direktor naše železarne na tem področju.

— S prevzemom nove delovne zadolžitve naša železarna za inž. Matevža Hafnerja krije del stroškov njegovih osebnih dohodkov v višini, ki ob upoštevanju ustvarjenega dohodka v posameznih železarnah odpade na našo železarno.

V železarni zaposlenemu Julijanu Šipku se s šolskim letom 1968/69 dodeli štipendija za študij na fakulteti za strojništvo. Štipendija se mu dodeli s pogojem, da se mu za študij v prvem letniku dodeli samo kredit, ki se mu, če izpolni pogoje za vpis v naslednji letnik, spremeni v štipendijo, v nasprotnem primeru pa mora sprejeti znesek na račun štipendije vrniti.

Našemu štipendistu Emilu Jeromlu, absolventu fakultete za elektrotehniko, se odobri podaljšanje izplačila štipendije do 31. januarja 1969, ko naj bi opravil diplo-

mo. Znesek, ki mu bo izplačan za čas podaljšanja študija, se mu izplačuje v obliki brezobrestnega posojila v višini štipendije in se mu nakazuje redno mesečno.

Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja se je s šolskim letom 1968/69 tovarišici Štefaniji Ferk za čas šolanja na TSS, oddelku za strojništvo, v Mariboru izjemoma odobrila štipendija.

Na predlog tehniškega sektorja se je v smislu 25. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov naše železarne od 1. oktobra 1968 dalje uvedel ločen delovni čas za inž. Antona Pratnekarja, inž. Alojza Kneza, inž. Romana Habra, inž. Avgusta Verčka, inž. Ivana Ažnoha, inž. Seada Karadžo, Franca Hrastnika, Rudolfa Orešnika in Jožeta Šaterja, medtem ko se predlog komercialnega sektorja za povečanje števila zaposlenih v nabavnem oddelku, ki naj bi delali v ločenem delovnem času, odkloni.

Na predlog vodstva VEO se je v strojnem remontu zaposlenemu Vidu Rateju v smislu 24. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov odobril 10% dodatek za izredna dela.

Za delno kritje stroškov prevoza v železarni zaposlenih, ki so se udeležili osrednje proslave vstaje primorskega ljudstva 15. septembra 1968 v Novi Gorici, se pripisuje znesek 3.000,00 din, bremen pa postavko neinvesticijskih izdatkov za letošnje leto, s katero razpolaga upravni odbor.

Za opravljanje dodatnega dela v samskih domovih se je tov. Francu Levarju od 1. oktobra 1968 dalje odobril honorar v višini 100,00 din. Če bo finančno poslovanje samskih domov letos zaključeno s pozitivnim rezultatom, se mu honorar s 1. januarjem 1969 poviša od sedanjih 100,00 na 150,00 din mesečno.

Dijakinjam ESS, ki so letos meseca septembra bile v naši železarni na obvezni šolski praksi, se za opravljeno delo odobri nagrada vsaki v višini 100,00 din.

Ugodeno je bilo prošnji RK Fužinar in odobreno, da naša železarna v domu železarjev izjemoma krije stroške enodnevnega penziona osemnajstih rokometišev iz Češkoslovaške, ki so 15. septembra t. l. gostovali pri nas na Ravnah.

Na predlog uprave podjetja in posameznih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in sicer:

— Inž. Jožetu Geršaku, Jožetu Potočniku in Jožetu Šaterju enodnevno službeno potovanje v Avstrijo, ki je bilo opravljeno z osebnim avtomobilom.

— Inž. Antonu Letonji štiridnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo zaradi rešitve reklamacij pri tvrdki Schmidt.

— Direktorju Gregorju Klančniku in inž. Jožetu Geršaku štiridnevno službeno potovanje na Češkoslovaško. Potovanje je bilo opravljeno z osebnim avtomobilom.

— Ivanu Mlakarju štiridnevno službeno potovanje v Bolgarijo.

— V organizaciji podjetja Surovina Maribor je bilo Jožetu Kotniku odobreno tridnevno potovanje v Zahodno Nemčijo.

— Za opravljanje nujnih operativnih poslov v Avstriji so bile Maksu Viterniku odobrene štiri avstrijske dnevničke.

— Na predlog vodstva sklopa VEO je bila inž. Ferdu Medlu odobrena strokovna ekskurzija, ki jo k tvrdki Voest v Linzu organizira društvo za varilne tehnike SRS, in s tem odobreni stroški potovanja.

Mali šofer

— Na predlog tehniškega biroja za varstvo pri delu v Mariboru je bila v okviru izmenjave med našimi varnostnimi inženirji in varnostnimi inženirji Zahodne Nemčije tov. Francu Čegovniku odobrena štiritedenska strokovna in študijska praksa v Zahodni Nemčiji. Prakso bo opravljal v nekaterih železarnah in drugih podjetjih kovinske stroke.

Osvojen je bil predlog komercialnega sektorja in odobreno, da se za pripravo gradiva, potrebnega za izdajo naših katalogov in publikacij, uvede honorar. Gradivo, objavljeno v naših katalogih in publikacijah, se bo honoriralo v višini, ki je določena za avtorske honorarje in članke ter ostali material, ki se objavlja v našem Informativnem in Koroškem fužinarju.

Na predlog komisije za racionalizacije in komisije za varstvo pri delu je bila v železarni zaposlenemu Francu Paradižu za racionalizatorstvo in soudeležbo pri izboljšavi delovnih razmer pri težki stružnici »Hasse Wrede« odobrena enkratna nagrada v znesku 150,00 din.

Upravni odbor je bil seznanjen z zahtevami nekaterih v železarni zaposlenih za priznanje odškodnin za utrpele delovne nezgode. Ugotovljeno je bilo, da se nekateri zahtevki že skladajo s časom, za katerega velja v naši železarni kolektivno nezgodno zavarovanje, da so posamezni zahtevki neupravičeni, ker so se delovne nezgode pripetile izključno po krivdi zaposlenih, da pa je nekaterim zahtevkom ugoditi. Odločeno je zato bilo, da se zahtevek Alojza Goloba odstopi zavarovalnici v Mariboru, da se zahtevka Ivana Krivograda in Ivana Meznerja odklonita, medtem ko je zahtevku Jožeta Vasla za priznanje odškodnine ugoditi.

Posamezni v železarni zaposleni, ki so že dalj časa v bolniškem staležu, so naslovili na upravni odbor vloge za izplačilo regresa na račun pripadajočega letnega dopusta za letošnje leto. Ker obstaja možnost, da bodo posamezniki v preostalem obdobju

letošnjega leta še lahko redno nastopili delo in tako izkoristili redni letni dopust, je bilo odločeno, da se bodo morebitne prošnje za izplačilo regresa obravnavale šele po zaključku letošnjega leta.

Odklonjena je bila vloga šolskega centra Ravne na Koroškem, da bi naša železarna kot njihov soustanovitelj izdala soglasje, da pouk in delo na MIS v celoti preide na petdnevni tednik. Upravni odbor je odklonilno stališče sprejel iz vzroka, ker v železarni ob sedanjem težavnem položaju nimamo izgledov in možnosti, da bi lahko prešli na ponovno skrajšanje delovnega časa, zato meni, da njegova uvedba kljub utemeljitvi tudi za šolski center ni v celoti sprejemljiva in ker je šolski center za soglasje zaprosil šele potem, ko je skrajšani delovni tednik na MIS dejansko že uvedel.

S sprejetjem pravilnika o delitvi stanovanj je bila delitev stanovanj v celoti prenesena na obrate in organe upravljanja v sklopih obratov. Pri letošnji delitvi prostih stanovanj pa je pričelo prihajati na upravni odbor čedalje več pritožb, v katerih se pritožitelji z odločitvami o razdeli-

tvi ne strinjajo. Upravni odbor njihovim pritožbam ni mogel ugoditi, ker ne more spreminjati že sprejetih odločitev, zato je v vseh primerih odločil, da se pritožbe v obravnavo posredujejo za to pristojnim organom. Razprava o pritožbah pa je načela problem izdaje zagotovil za dodelitev stanovanja. Po členu 7 pravilnika o delitvi stanovanj je upravni odbor pristojen, da za namene, navedene v pravilniku, iz razpoložljive kvote rezervira stanovanja. Tudi na taka predhodna zagotovila je bilo slišati v železarni več pripomb. Upošteva-joč iznesena mnenja je upravni odbor zato načelno odločil, da bo v bodoče izdajal zagotovila za stanovanje samo v primerih, da je stanovanje z razglasom ali razpisom prostega delovnega mesta že vnaprej zagotovljeno, medtem ko je stanovanjske probleme že zaposlenih v železarni načeloma reševati po redni poti.

Upravni odbor je poleg tega moral obravnavati še nekatere vloge in prošnje, o rešitvi katerih pa so bili prosilci osebno pismeno obveščeni.

-et

Svečano proslavljanje jubileja

V soboto, 28. septembra, so se na Ravnah začele prireditve v čast 720-letnice Raven. S stolpnice na Čečovju so rdeče začele v noč velike številke obletnice, dopoldne pa je pred domom železarjev zaigrala godba na pihala mariborskih poštarjev, ki je nadaljevala s koncertom na Trgu svobode ter zaigrala tudi pri otvoritvi nove pošte in avtomatične telefonske centrale v Gramoznici.

Direktor PTT podjetja Maribor Martin Prevorčnik je v svojem govoru izčrpno prikazal rast in razvoj poštarstva na Ravnah (prva pošta je bila pri nas leta 1872), nato pa je opisal prednosti novega objekta PTT na Ravnah, ki bo po napravah in funkcionalnosti ustrezal vsaj nekaj desetletij. Ni pozabil omeniti tudi vseh podjetij, ki so pomagala, da so Ravne dobile novo pošto,

in se jim zahvalil za skrbno opravljeno delo.

Novo poštno poslopje je odprl predsednik občinske skupščine Ravne tovariš Jože Kert, nakar je sledil ogled prostorov.

Ta dan je šlo ime Ravne še posebej po vsej državi, saj je pošta žigosala pisma s posebnim priložnostnim žigom, pa tudi otvoritvene svečanosti so se udeležili PTT delavci iz vse Slovenije.

Bolj intimna je bila slovesnost naslednjega dne, v nedeljo, 29. septembra, v študijski knjižnici, ko so se na slavnostni seji v študijski knjižnici zbrali člani mestne konference SZDL in krajevne skupnosti Ravne.

Predsednik mestne konference SZDL Anton Vušnik je v svojem nagovoru na kratko prikazal zgodovinski razvoj Raven

od začetkov do danes, pri čemer je posebno poudaril veliko in vsestransko rast na področju gospodarstva, kulture in telesne kulture. Številke, ki skopo pa vendar tako nazorno kažejo naš napredek, so bile že mnogokrat objavljene, zato jih ne bomo ponavljali. Vušnikovo poročilo in fotografska razstava sta nazorno prikazala ves napredek iz malo pomembnega nemškutarskega trga v moderno industrijsko mesto, ki še ni končalo svoje rasti.

Sledila je podelitev spominskih diplom podjetjem, ustanovam in društvom, ki so največ pripomogla k temu, da so Ravne danes to, kar so.

O jubileju kraja bomo še kaj napisali v novembrski številki, ko bomo imeli pregled nad celoto in bodo tudi vtisi že urejeni.

oa.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4537/1094 Königer A., E. Pfeil, Versuche zur Entwicklung von Korrosions — Prüfmethode 1962.
- 4537/1190 Schulte O., Einfluss kleiner Formänderungsgeschwindigkeiten auf die Formänderungsfestigkeit 1966.
- 4538 Henning H., Regelung in der elektrischen Energieversorgung 1961.
- 3338 1968 Book of ASTM Standards Part 4, 30, 31. 1968.
- 4539 VDI — Wärmeatlas, Berechnungsblätter für den Wärmeübergang 1963.
- 4540 Schmitz H., Stahl-Eisen-Liste 1967.
- 4541 Gewichtstabellen für metallische Werkstoffe 1964.
- 4542 Grandjean E., Physiologische Arbeitsgestaltung Leitfaden der Ergonomie 1967.
- 4543 Aanonsen A., Shift Work and Health 1963.
- 4545 Rockley J. C., An Introduction to Industrial Radiology 1964.
- 4546 Dr. Gablers, Wirtschaft — Lexikon I. II. 1967.
- 1210/2/2 Foerst Wilhelm, Ullmanns Encyclopädie der technischen Chemie 1968.
- 4547 Benser E., Kleine Werkstoffkunde Stahl und Eisengusslegierungen Band I. II. 1967.
- 4548 Ricken T., Werkstoffe I. Teil Stahl und Eisen Folge 7 1959.
- 4549 Vorkapić S., Komercijalno-pravni i bankarski poslovi pri kupovini opreme 1967.
- 4550 Čeperković M., Priručnik o zaštiti pri podzemnom rudarenju 1967.
- 4551 Šarlan A., Praktični priručnik za vodoinstalaterstvo 1966.
- 4552 Pavlović V., Radić S., Tehnički rečnik nemačko-srpskohrvatski 1968.
- 4553 Zaštita vazduha od zagađenja i zaštita od buke u gradovima I. in II. 1968.
- 4554 Ross R., Metallic Materials 1968.
- 4555 Pajić D., Konstrukcija i proračun mernih alata (merila) 1968.

Pred novo pošto

Nova avtobusna postaja

V prvi polovici septembra smo dobili na Ravnah novo avtobusno postajo. Ob navzočnosti vodilnih domačih gospodarstvenikov ter družbenih in političnih delavcev, potnikov in cicibanov je novo postajo dal v promet predsednik obč. skupščine Ravne tov. Jože Kert.

V svojem govoru je povedal med drugim tudi naslednje:

Povod, da se je sploh pričelo z načrtovanjem te postaje, je bil ta, da je podjetje

Ob otvoritvi

»Ljubljana transport« iskalo primerno lokacijo za gradnjo turističnega biroja, ki naj bi bil v bližini starega postajališča avtobusov.

Turistični biro je vse doslej deloval v gasilskem domu skupaj s poslovnim združenjem Vektor, ki opravlja za svoje člane posredniško delo prevoza s tovornimi vozili, medtem ko je turistični biro namenjen za dajanje turističnih informacij, izdajanje potnih dovoljenj, rezervacij, prirejanje izletov itd. Zaradi dislokacije prostorov se turistična dejavnost ni mogla razvijati tako, kot bi bilo zaželeno, zato se je podjetje »Ljubljana-transport« odločilo za novo gradnjo. Kljub prizadevanju odgovornih ni bilo mogoče najti primerne lokacije niti prostora za morebitno adaptacijo, zato se je podjetje skupno z zavodom za urbanizem na Ravnah odločilo izdelati dokumentacijo za novo avtobusno postajo. Pri izdelavi idejnega projekta se je pokazalo, da bi bilo v objekt koristno vključiti še nekatere druge dejavnosti, ker bi s tem postala postaja popolnejša in po svoji funkciji tudi ustrežnejša. Zato je bilo potrebno poiskati še soinvestitorje, ki bi bili pripravljeni investirati sredstva v ostale prostore. Po večkratnem sestajanju so se tako investitorji odločili, da zgradijo ta objekt, ki je vreden 80 milijonov S din. Pri tem odpade na trgovsko podjetje »Merx« Celje ca. 55 % od skupne vrednosti, podjetje »Ljubljana-transport« je dalo 20 %, sklad za potrebe

komunalne dejavnosti pri SO Ravne na Koroškem 13 %, in frizerski salon ca. 12 % od skupne vrednosti.

Pomembnosti avtobusne postaje, ki je ena najlepših in največjih v Sloveniji, verjetno ni potrebno posebej poudarjati. Poleg funkcionalne pridobitve pa bo objekt tudi prispeval k lepšemu videzu kraja.

Z novo avtobusno postajo bo možno usmerjati promet tudi v največjih konicah in to primerno in sodobno. Pokazatelj, ki označuje, koliko prog je usmerjenih preko te avtobusne postaje, nam pove, da je letih 166 dnevno in da se na tem mestu dnevno menja 1800 potnikov v eno in prav toliko v drugo smer. Za tako veliko frekvenco prog in potnikov je brez dvoma novi objekt svojo gradnjo opravičil. V objektu samem je tudi sodobna točilnica s primernimi sanitarijami, in kar je najvažnejše, potniki bodo imeli zavetje pred vremenskimi neprilikami.

Avtobusna postaja naj bi bila sicer dograjena že v juliju, vendar se je delo podaljšalo zaradi asfaltiranja, prestavitve električnega omrežja itd.

Kljub velikim težavam, ki so nastajale pri taki združeni investiciji, je izgradnja v popolnosti uspela.

Zahvala gre vsem, ki so sodelovali od začetka načrtovanja, od urbanistov, projektantov, izvajalca, predvsem pa investitorjem, da lahko ponosno predamo to lepo postajo svojemu namenu.

Na koncu je tovariš predsednik zaželel potnikom dobro počutje in varno vožnjo, tej želji pa se pridružujemo tudi mi.

o.

TELESNA VZGOJA — VAŽEN ČINITELJ PRI KREPITVI OBRAMBNE MOČI

Občinska zveza za telesno kulturo je skupaj s predstavniki SZDL, radioamaterjev in tabornikov na eni svojih zadnjih sej razpravljala o telesni vzgoji v vlogi narodne obrambe. Pri tem je v obravnavi akcij-

skega programa koordinacijskega odbora za narodno obrambo pri obč. konferenci SZDL, znanih dogodkov v ČSSR in javnega stališča naše vlade ter ZKJ potrdila, da je pri vseljidski obrambi brez dvoma najbolj važna narodna zavest, privrženost svobodi in enotnost v akcijah.

Za uspešno izvajanje vseljidske obrambne pripravljenosti pa so zelo važni naslednji činitelji: telesna kondicija, refleksi, hladnokrvnost, večje ravnanje z orožjem, samopremagovanje in samoopvedovanje, zdravo in izurjeno telo in še drugi činitelji, ki pa jih lahko dá v glavnem zdrava in načrtna telesna vzgoja, ki je prav zato izredno važna pri oblikovanju človeka tudi za obrambno moč ljudstva.

Vloge telesne vzgoje torej nikakor ne gre podcenjevati, ampak ji je treba dati polno podporo in jo postaviti na pravo mesto, ki si ga zasluži. Prav v zadnjem času mora dokazati upravičenost te zahteve. Seveda pa gre tu v prvi vrsti za telesno vzgojo širokih ljudskih množic od pionirjev do odraslih, torej ne samo za tiste, ki gojijo tekmovalni šport.

Na osnovi take razprave je občinska zveza za telesno kulturo sprejela naslednje sklepe kot svoj akcijski program za nadaljnje delo:

1. V pravilno in načrtno telesno vzgojo je treba vključiti čimveč pionirjev in mladincev, k čemur obvezujejo tudi rezultati ankete po šolah v naši dolini. Pri tem je treba upoštevati težnje in hotenja šolske mladine in ustanoviti čimveč šolskih športnih društev ter tem društvom organizacijsko in finančno pomagati pri delu. Prav tako je treba organizacijsko in finančno utrjevati že obstoječa telovadna in športna društva.

2. Zavzemati se je treba za pravilno rekreacijo zaposlenih v naši dolini in skupaj z delovnimi organizacijami in občinskim sindikalnim svetom organizirati delavske športne igre, kjer pa mora priti do izraza pravilna pripravljenost nastopajočih.

3. Skupno s svetom za narodno obrambo, vojnimi komitejem, ZROP in SZDL je treba urediti vse potrebno, da dobijo vsi kraji v naši dolini primerna strelišča, ki so nujno potrebna za urjenje mladine in vse-

Prvi avtobus je z nove postaje popeljal cicibane po mestu

Odkritje spomenika v Dachauu

Koncentracija

ga prebivalstva v elementarni prvini obrambe in s tem v zvezi oživiti in utrditi delo strelskih družin v vseh naših krajih.

4. Ustvariti je treba tesnejše stike med občinsko zvezo in njenimi organizacijami s pripadniki JLA na našem območju ne samo v obliki medsebojnih tekmovanj, ampak tudi z razgovori, predavanji in posvetovanji.

5. V občinsko zvezo je treba vključiti tudi taborniško organizacijo kot samostojen strokovni odbor te zveze.

6. S pomočjo konference SZDL in občinske skupščine je treba uzakoniti prispevke za telesno kulturo, kar pomeni, da mora biti telesna kultura financirana iz občinskega proračuna. Samo s pravilnim in rednim financiranjem bo možno realizirati važne naloge, ki jih morajo občinska zveza in njene organizacije izvrševati v korist zdrave rasti naših otrok in splošne ljudske obrambne pripravljenosti naših občanov.

S tem programom je občinska zveza za telesno kulturo seznanila vse delovne organizacije, vse šole in družbenopolitična vodstva ter pristojne svete na ravni občine, ki so dolžni pri uresničitvi teh sklepov z dejanji pomagati. To pa tembolj, ker je program občinske zveze v obravnavi med funkcionarji osnovnih telesnovzgojnih in športnih društev v vseh krajih naše doline naletel na široko odobravanje in vso podporo. Še več: ta akcijski program je bil tudi predmet razprave na najvišjem partijskem vodstvu naše doline, na konferenci ZK ravenske občine, in tudi na tem visokem in odgovornem forumu žel vse priznanje in polno podporo.

Pričakujemo torej lahko, da bo telesna kultura ob resnični pomoči vseh družbenih činiteljev dobila tisto mesto v naši družbi, ki ji pripada. Čas je veliko pretesen, da bi se igrali samo z resolucijami, obljubami in besedami, pa če zvenijo še tako lepo. Sedaj je čas; rekel bi celo: skrajni čas, da besede spremenimo tudi v dejanja. To obvezuje nas vse, predvsem pa tiste, ki so imeli doslej premalo ali skoraj nič posluha za vse težnje in hotenja, namenjena plemenitemu cilju: zdravi in zavravnani rasti naše mladine in splošni krepitvi naše obrambne moči.

Dne 7. septembra letos smo odpotovali na slovesno odkritje spomenika žrtvam fašizma v Dachau. Kot predstavniki železarne smo bili določeni: Avgust Mlatej, Franc Požarnik in Jakob Rožej.

Pot nas je vodila skozi Celovec in Beljak mimo Mallnita do Salzburga, kjer smo si med kratkim postankom ogledali mesto ter nato nadaljevali pot do Münchna, kjer smo prenočevali.

Naslednji dan smo se odpeljali v taborišče Dachau, kjer smo prisostvovali slovesnemu odkritju spomenika ter obujali žalostne spomine.

Varnost fašistične diktature je terjala od Hitlerja, da je takoj po prevzemu oblasti z najbolj nehumanimi sredstvi zatiral vsakršno svobodomiselno in demokratično gibanje v lastni deželi in pozneje v okupiranih območjih. Od leta 1933 dalje so bili v Nemčiji na dnevnem redu umori, pobijanja in deportacije komunistov, socialnih demokratov in Židov. Med značilne institucije fašizma spadajo koncentracijska taborišča, ki so bila ne le kraj fizičnega iztrebljanja najnaprednejših družbenih slojev, marveč tudi veliko delovišče modernih sužnjev in kraj, kjer so se porojevale zamisli in izvajali eksperimenti za medicinsko znanost. V njih so tudi opravljali razne medicinske eksperimente na živih ljudeh. Brezvestni nacistični zdravniki so na zapornikih delali kirurške poskuse, poskuse z malarijo, preizkušali so človeško vzdržljivost s stisnjenim zrakom in v ledeni vodi ter še mnogo drugega.

Nemogoče je v kratkem naslikati resnično podobo taborišč. O njih imamo številne domače in tuje knjige, ki podrobno opisujejo odlomke iz taboriščnega življenja. V Sloveniji je izšlo nekaj del znanih avtorjev, npr. dr. Lojza Kraigherja, Frana Albrehta, Ceneta Vipotnika, Igorja Snudna, Ludvika Mrzela, Ivana Bratka, Lojzeta Krakarja, Franceta Filipiča, Borisa Pahorja, Eme Husarjeve, Alojza Gradnika, Juša

Kozaka, Ivana Potrča in Igorja Torkarja. Mnogi od njih so šli skozi dachauske barake. Prevedenih pa je tudi več del tujih avtorjev, med katerimi je posebno zanimiva knjiga Čeha dr. Františka Blahe, zdravnika, ki je nastopil kot pričca na nürnberškem procesu. Ta posebej opisuje življenje Jugoslovanov, ki jih šteje med najbolj organizirane in moralno neoporečne skupine.

Ko sem že pri imenih, naj osvežim še imena nekaterih znanih tujih politikov, ki so šli skozi dachausko močvirje: Francoza Leon Blum in Daladier, avstrijski kancler Šušnik, dr. Konrad Adenauer, Poljak Ladislav Gomulka, Čeha Bilek in Cisař, o katerih je prav sedaj bil večkrat govor. Z Dachauom pa je povezano tudi v neslavnem pomenu besede ime Wernerja von Brauna, ki je vodil kozmonavtske poizkuse v Dori — pomožnem taborišču Dachaua. Njemu se ima kozmonavtika zahvaliti, da je že leta 1942 poletelo prvo reaktivno letalo; on je tudi oče orožja V-1 in V-2.

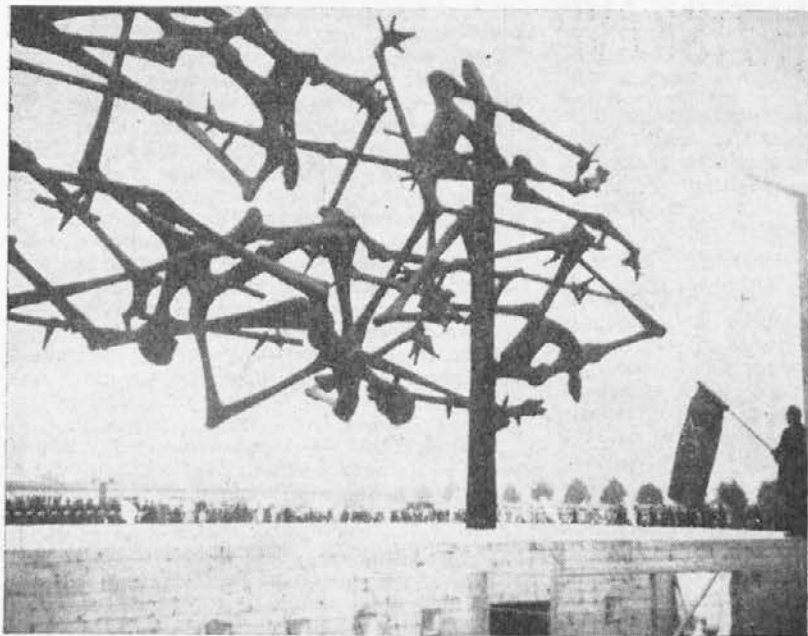
Dachau je mesto s 50.000 prebivalci, zgrajeno na močvirnem območju, 2 km od njega pa leži taborišče. Klimatski pogoji so naravnost ustvarjeni za taborišče, saj je pretežni del leta v megli, pozimi pa pritisne temperatura tudi na —40 stopinj Celzija.

Koncentracijsko taborišče Dachau je bilo ustanovljeno 22. marca 1933 in je prvo nemško taborišče. Zgrajeno je bilo za 9000 ljudi, pozneje pa so natrpali vanj tudi do 100.000 ljudi. Kaj pomeni natrpanost, vedo preživeli taboriščniki. 30 barak je bilo na razpolago, vsaka baraka je imela po 4 spalnice, vsaka spalnica pa površino 80 m². Na teh 80 m² se je včasih gnetlo tudi po 500 ljudi.

Okoli taborišča so bili postopoma zgrajeni industrijski in drugi objekti, predvsem za vojaške potrebe. V njih so delali izključno taboriščniki. V Dachauu je bil sedež SS divizije Totenkopf in glavna obratunska centrala za vso SS. Tu je imel

Glavna cesta v taborišču Dachau

Odkritje spomenika
žrtvam

Göring svoje zajčje farme. Tu so ubijali tudi zato, da so pulili zlate zobe in strojili človeško kožo za lestence, ovitke za knjige in podobno. Posebna znamenitost Dachaua so bile poskusne postaje, v katerih so delali poskuse neposredno na najcenejšem in najbolj brezpravnem objektu — človeku s tekočo številko v cebrasti obleki.

Opisovati zgodovino in dogodke iz taborišča človeku, ki ni doživljal vsega tega, je pravzaprav težko, ker je v kratkih orisih nürnberški proces na široko razkril javnosti resnico o nemških znanstvenikih, kakršni so bili prof. dr. Schilling in drugi, ki so se pogreznili tako globoko, da so z vsakim poskusom na jetnikih pri polni zavesti morili in s tem sramotno zlorabili in onečastili zdravniško vedo.

Nedohranjeni jetniki, od katerih so imeli mnogi manj kot 35 kg, so bili esesovcem prikladni primerki za »znanstvene« poskuse, hkrati pa so tako jetnike počasi likvidirali. Kljub vsemu nasilju se vodstvu SS ni posrečilo uničiti in psihično iznakaziti velike množice jetnikov. To je preprečevala ilegalna mednarodna organizacija v taborišču, ki si je tudi prizadevala obdržati množico mezaščitnih ljudi pri volji do življenja in vzbuditi njihovo željo po aktivnem odporu. Naposled je prešla v organizirano obrambo, ki je pripomogla, da so tisoči vendarle ostali živi.

Tako je bilo ob osvoboditvi 29. aprila 1945 v taborišču Dachau 31.515 ljudi, od tega 9100 Poljakov, 4200 Sovjetov, 3900 Francozov, 3100 Jugoslovanov, 2700 Židov, 2100 Italijanov, 1600 Čehov. Ostali so pripadali narodnostim skoraj vseh dežel Evrope, nekaj pa je bilo tudi Azijcev in Afričanov. Statistika ugotavlja, da je bilo v Dachauu pobitih okoli 200.000 ljudi.

Po ogledu tega žalostnega kraja je sledil še ogled milijonskega mesta München, tretji dan pa smo se vrnil domov.

Vsi imenovani, ki smo šli na proslavo v Dachau, se najlepše zahvaljujemo upravnemu odboru železarne Ravne, da nam je omogočil to pot.

Avgust Mlatej

V šoli

— Tako sem utrujen in zaspan, ker sem sinoči keglje in ata pobiral.

VRTANJE IN MINIRANJE ŠT. 2

Ob otvoritvi jesenskega zagrebškega velesejma je bila dotiskana 2. št. naše občasne revije Vrtanje in miniranje, ki prinaša gradivo z ravskega posvetovanja rudarjev in gradbenikov decembra lanskega leta. Objavljeni so naslednji referati:

Rudolf Gruber, Podzidava z jeklenimi zagozdami, inž. Andro Bertapelle, Ekonomika vrtanja s perkusijskimi kladivi, Štefan Ott, Pnevmatično vrtalno kladivo z velikim učinkom RK 28. Sledijo povzetek razprave s posvetovanja in sklepi z demonstracije pnevmatičnega orodja, dodana pa sta še članka, ki obravnavata sorodno snov, vendar nista bila predmet obravnave na ravnem posvetovanju, in sicer inž. Mehmeda Babića Površinsko miniranje po metodi BM ter inž. Ljerke Kralj-Eškinje in inž. Davora Daževića Trde kovine za rudarstvo.

Vsi članki so izredno bogato ilustrirani, oprema revije pa je prav gotovo reprezentativna. Namen te izdaje je dvojen: najprej propagirati naše vrtalno orodje, potem pa tudi s strokovnimi razpravami, pri katerih gre strokovnjakom naše železarne častno mesto, dokazati našo aktivno udeležbo pri napredku te veje tehnike.

Inž. Andru Bertapelli, ki je iniciator in urednik te izdaje, je treba iskreno čestitati, upamo pa, da bomo v eni naslednjih številkih uspeli objaviti poljuden sestavek o kompletnem proizvodnem programu in plasmaju naših pnevmatičnih vrtalnih kladiv izpod peresa tega zaposlenega strokovnjaka. Iz komercialnih razlogov je namreč izšla ta številka le v srbohrvatskem jeziku.

n.

MALI KOROŠKI VELESEJEM

V drugi polovici septembra so priredila podjetja koroške krajine v slovenjegraški umetnostni galeriji razstavo industrijskih in obrtnih izdelkov, precej uspešnih artiklov pa so pokazali tudi zasebniki.

Iz naše občine so se razstave udeležili: Instalater in Tovarna rezilnega orodja Prevalje ter Rudnik Mežica. Seveda pa so bili za poprečnega obiskovalca bolj pri-

vlačni oddelki, ki so kazali sodobno pohištvo, predvsem pa vzorci blaga tekstilne tovarne v Otiškem vrhu in obleke podjetja Kroj v Radljah.

Posebej velja omeniti opremo poročne sobe za prevaljski krajevni urad, ki je nastala po načrtu ravskega urbanističnega biroja, z originalnimi, v les vžganimi koroškimi motivi Franca Boštjana v izdelavi mizarja Lavreta iz Podgorja.

Razstavljeni so bili tudi televizijski in radijski sprejemniki, pralni stroji ter posoda in drugi uporabni predmeti v gospodinjstvu. Ti so sicer dopolnjevali podobo, niso pa povsem sodili na razstavo, saj jih na našem območju pač prodajamo, ne pa tudi proizvajamo.

Če dodamo še, da sta ureditev oddelkov in razpored eksponatov delo izkušenih aranžerjev in da sta tudi detajla z mladimi natakamicami — »rdečimi kopicami« v spodnjih prostorih ter z manekenkami v oblekah iz tkanin tekstilne tovarne v Otiškem vrhu zgoraj posrečeni ideji, potem lahko zaključimo, da je bila razstava uspel prikaz tistega dela proizvodnje pri nas, ki je namenjen direktni uporabi potrošnikov in je zato zanje tudi zanimiv.

Upamo, da bo razstava postala tradicionalna. V tem primeru bo pomenila za razstavljalce in prireditelje tudi obveznost, da iz leta v leto boljšajo kvaliteto in izpopolnjujejo asortiment.

m. r.

HUMOR

Trden značaj

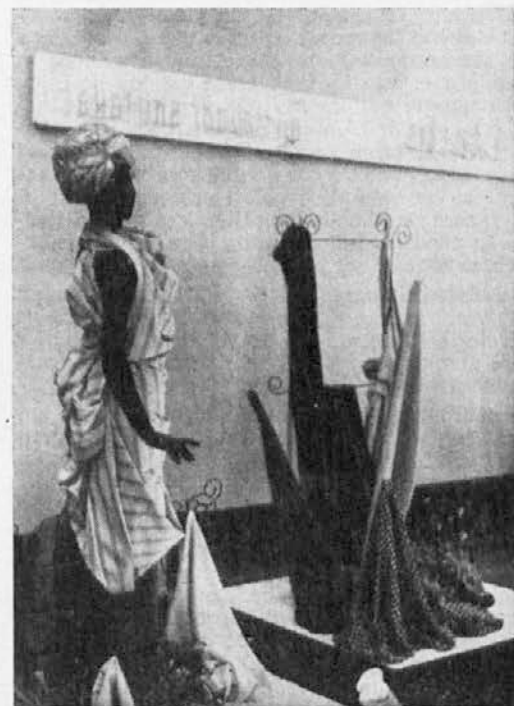
— S teboj je pa res križ, Vojteh, ves dan te moram kregati.

— Nič ne de, mamica, saj še nisem občutljiv.

Šolska

Učitelj je govoril o veliki škodi, ki jo napravlja rja, potem pa reče Drejčku, naj pove kako stvar, ki se je ne prime rja.

— Stara ljubezen! se odreže Drejček.

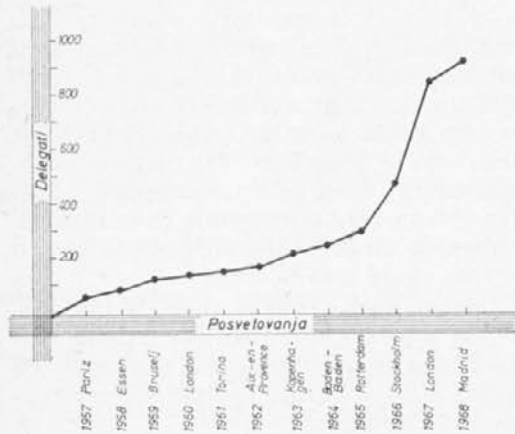

Oddelček tekstilne industrije Otiški vrh je bil zelo privlačno urejen

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

POSVETOVANJE EOQC V MADRIDU

Evropsko združenje za kvaliteto (EOQC) priredi v sodelovanju z ameriškim in japonskim združenjem vsako leto redno posvetovanje v eni od držav članic združenja. Na teh posvetovanjih se zberejo člani omenjenih združenj z vsega sveta. S tem je dana možnost prenašanja izkušenj v neposrednih stikih med udeleženci. S predavanji izbranih svetovnih strokovnjakov in vodilnih podjetij raznih strok je podana slika stanja novosti in smeri razvoja, predvsem pa prikazan napredek v metodiki dela pri ukrepanju za izboljšanje kvalitete ali ekonomike proizvodnje.

Vsako leto ima posvetovanje poseben moto in v okviru tega so zbrana predavanja v skupine po sorodnih temah.

Udeleženci prejmejo že pred posvetovanjem knjižice z izvlečki posameznih referatov, tako da se lahko s temo že vnaprej seznanijo in se pripravijo na diskusije. Predavatelj poda vsebino referata v nekoliko skrajšani obliki in po skupini referatov s sorodno vsebino se prične diskusija. Predsednik, ki vodi skupino predavanj, dopušča diskutiranje le v splošnejši oz. načelni obliki, ki zanima vse poslušalce. Kolikor pride do podrobnosti, ki bi poslušalce drugih strok dolgočasile, predsednik diskusijo prekine in vsi interesi za nadaljevanje podrobne debate se za neomejen čas skupno s predavateljem zberejo v posebnem prostoru.

Referati se v celoti in skupno s povzetki diskusije kasneje razmnožijo in razpošljejo udeležencem. To je zelo obširen material, ki obsega več kot 20 precej obširnih predavanj. Zato se razmnoževanje navadno močno zavleče in udeleženci čakajo na referate več kot pol leta. Mimogrede naj omenim, da sem letos na osnovi neugodnih izkušenj prejšnjih let našel kanal, po katerem sem med redkimi udeleženci že med posvetovanjem dobil komplet material in vse referate v celoti prinesel s seboj. S tem sem posebno zadovoljen, ker bi iz Španije še posebno težko dobil v Jugoslavijo tolikšen paket.

Letošnji kongres EOQC je bil že devetnajsti po vrsti, zame pa je bil to tretji, ki sem se ga udeležil. O posvetovanjih 1966 in 1967 sem z več članki poročal v Koroškem in v Informativnem fužinarju.

Zanimanje za ta posvetovanja, ki so se začela leta 1957, je v začetku zelo počasi naraščalo, saj je pri nas in po svetu raznih posvetovanj več kot preveč in tudi niso vsa dobra. Bil je potrebnih celih devet let izboljševanja vsebine in organizacije teh posvetovanj, da se je po svetu vzbudilo resno zanimanje in da je pridobljeni sloves teh posvetovanj povzročil skokovit porast udeležbe. Zelo aktualne teme in renomirani predavatelji, ki usmerjajo razvoj, privabljajo vedno več poslušalcev, ki se vedno bolj bojijo zaostanka v kvaliteti, zanesljivosti, ekonomiki, konkurenčnosti itd.

Diagram kaže udeležbo na dosedanjih posvetovanjih. Vidi se, da je l. 1966 prišlo do skokovitega povečanja udeležbe. V Stockholmu sta

bili organizacija in vsebina posvetovanja tako odlični, da je skoraj razumljivo, da se je na naslednjem posvetovanju udeležba podvojila.

Letošnje posvetovanje je bilo poverjeno Špancem, ki so se dobro izkazali, vendar se po mojem mnenju z uglašenostjo in izkušnostjo švedskih organizatorjev še ne morejo primerjati.

Organizacija takega posvetovanja, kjer se zbere skoraj tisoč udeležencev iz vseh delov sveta, pa ni lahka. Tu so ljudje, ki so navajeni poslovnega življenja v ameriškem in evropskem vrhu, to so organizatorji in vodstveni ljudje največjih svetovnih firm. Taki ljudje imajo tudi najrazličnejše potrebe in zahteve zunaj posvetovanja. Organizator posvetovanja mora biti pripravljen na vse mogoče usluge od bančnih do potovalnih in izletniških in mora organizirati vse mogoče kontakte. Za te stvari je potrebno res zelo veliko izkušenj, sicer začne organizacija že prvi dan močno škripati, nezadovoljstvo udeležencev vzbuja nervozo ter vedno bolj nestarpe in nepravilne zahteve do organizatorjev. Če pride do takih večjih spodrsrlajev, je lahko prav blizu polom, ki pa bi pomenil velik udarec ugledu države organizatorice. Dobra organizacija pa pomeni močno afirmacijo države v poslovnem svetu. Tega se organizatorji dobro zavedajo, zato skrbijo za organizacijske priprave vlada oziroma ustreznega ministrstva.

Na teh posvetovanjih so vedno vsa predavanja in diskusije simultano prevajane v štiri ali pet jezikov — angleščino, nemščino, francoščino in jezik države prireditelje. Predavatelji in diskutanti lahko govorijo v kateremkoli od teh jezikov.

Sedaj pa nekaj o vsebini letošnjega posvetovanja in o najzanimivejših temah.

Okvirni moto posvetovanja je imel naslov:

»Učinkovitost in delovanje sistemov za doseganje in zagotavljanje kvalitete«.

Razne metode statističnih analiz in operacijskih raziskav so bile dokaj podrobno obdelane že na prejšnjih posvetovanjih. Letos že sam okvirni moto, še bolj pa vsebina posameznih referatov, jasno kaže, da je v vsem svetu osnovna težnja po izpopolnjevanju organizacijskih sistemov, ki omogočajo optimalno proizvodnjo in doseganje ekonomske kvalitete ter predstavljajo tudi osnovni pogoj za učinkovito uporabo vseh omenjenih metod statističnih in operacijskih raziskav, programiranja, terminiranja itd.

Že lansko posvetovanje je bilo v precejšnji meri usmerjeno k temam, ki so obravnavale izpopolnjevanje organizacije proizvodnje in vodenja podjetij. Takrat sem si mislil: »Kje smo še mi!« Letošnje referate sem poslušal z večjim zadovoljstvom in boljšim občutkom. V železarni smo sicer še pri skromnih začetkih, vendar smo na pravilni poti. Razmere so nas prisilile, da smo se — sicer nekoliko pozno, a vendar — zavedeli, kje je naša šibka točka in kako važna je organizacija podjetja. Z uvajanjem sistema GEORGA opravljamo pomembno delo na področju organizacije podjetja in to nam zagotavlja uspeh, če bomo delo pri uvajanju in izpopolnjevanju sistema uspešno in predvsem dosledno opravili.

Naj navedem naslove glavnih referatov z nekaj pripombami.

Riordon (ZDA) — Tehnologija s kvalitativnimi sistemi. — Referat je predstavljal nekako uvodni pregled tematike celotnega posvetovanja. Avtor je govoril o konceptih sistemov, o perspektivah razvoja sistematike, o odvisnosti kvalitete od vodenja in organizacijskega sistema in splošno o kontroli kvalitete, ki mora služiti proizvajalcu in potrošniku.

Crosby (ZDA) — Združena kontrola kvalitete. — Referat je obravnaval problem vodenja kontrole kvalitete v velikem koncernu, ki ima tovarne v mnogih državah in celo na različnih kontinentih.

Mizuno (Japonska) — Analiza kvalitativnih sistemov. — Predavanje je zelo zanimivo in ga bo treba podrobneje preštudirati. Obravnava organizacijski sistem kontrole in sistematsko analizo delovanja. Vključuje tudi mrežno planiranje.

Heuer (Zah. Nemčija) — Planiranje projektov z metodami mrežnega planiranja. — Referat

je obravnaval metodi PERT in CPM mrežnega planiranja, upoštevanje kapacitet, odkrivanje ozkih grl in način reševanja po fazah.

Martinez (Španija) — Kontrola novih projektov. — Avtor je obravnaval specifične probleme proizvodnje in kontrole magnetov.

Bar (Italija) — Planiranje kvalitete. — Predavanje zelo zanimivo obravnava možnosti usklajevanja kvalitete izdelkov z zahtevami tržišča. Če poznamo značilnosti lastnega tehnološkega postopka, lahko proizvodnjo in tehnologijo učinkovito prilagajamo zahtevam, kar vodi k pomembnim ekonomskim prihrankom. Ta sistem zahteva brezhibno organizacijsko povezavo komercialne, proizvodnje in kontrole.

Cardoux (Francija) — Povečanje učinkovitosti kontrolorjev. — V referatu je avtor obravnaval probleme kontrole v velikoserijski proizvodnji — v avtomobilski industriji.

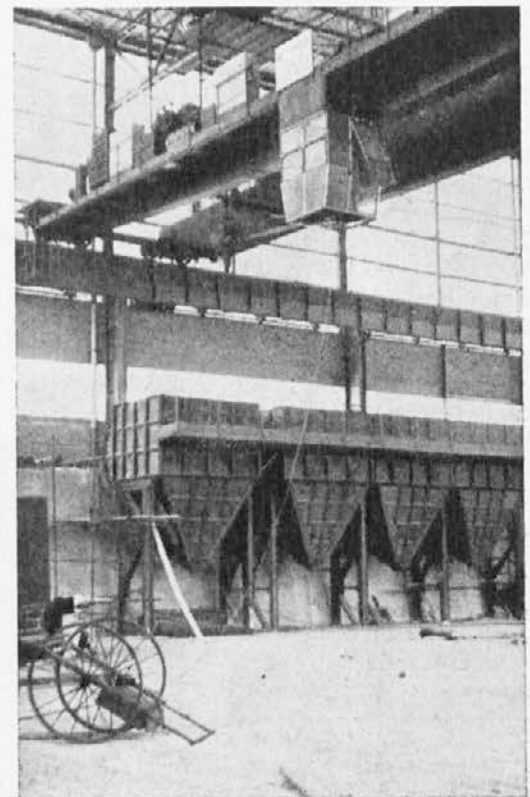
Hrabak (ČSSR) — Učinkovitost merilnih naprav. — Referat je obravnaval razvoj merilne avtomatske naprave z regulacijo na osnovi statistično obdelanih podatkov. Avtor je prikazal matematično-teoretično in konstrukcijsko rešitev naprave.

Trincado (Španija) — Optimalizacija razvoja in dela laboratorijev za kontrolo materialov. — Avtor je obravnaval delo laboratorijev za kontrolo materialov v avionski industriji. Ker v precejšnji meri obravnava metalurške laboratorije, je članek tudi za nas zanimiv.

Sieben (Nizozemska) — Učinkovitost statističnih metod. — Avtor je v svojem predavanju kritično obravnaval dilemo med izbiro natančnosti statističnih metod in pravilnostjo zaključkov. Problem je zelo zanimiv in izhaja iz praktičnih izkušenj. Avtor daje tudi konkretne predloge za uporabo statističnih kontrolnih kart, ki dajejo bolj pregledno sliko in omejujejo nevarnost nepravilnih zaključkov.

Mas (Španija) — Operacijske raziskave v kontroli kvalitete. — Ta referat je za naše prihodnje delo posebno zanimiv. Posega namreč prav na področje, ki ga začnemo pri nas. Obravnava sistem uporabe elektronskega računalnika (daje tudi okvirni potek programov) v povezavi s kontrolo kvalitete, raziskovalnega dela in operacijskega raziskovanja. Osnova pri nas je sistematsko urejanje dokumentacije na tak način, da bo uporabna za visoko mehanografsko obdelavo. Ko bo to delo opravljeno, nam bo prav ta elaborat precej pomagal, ker daje praktično napotke na osnovi izkušenj.

Evsejenko (ZSSR) — Optimalizacija kvalitete proizvodnega procesa. — Referat je po vsebini zanimiv in obravnava predvsem vlogo standardizacije, tipizacije in statistične analize v proizvodnji in doseganju kvalitete. Na posvetovanju je referat izzvenel z navajanjem

Med montažo

industrijskih dosežkov in s številnimi podatki o izdajanju standardov nekoliko preveč propagandistično in zato zanimiva vsebina referata ni prišla toliko do izraza.

Torretta (Italija) — Avtokontrola. — Avtokontrola je že več let predmet živih razprav na različnih posvetovanjih. Mnogi so zanjo, a mnogi v uspehe avtokontrole niso prepričani. Zato je bila tudi po tem referatu diskusija izredno živa. Avtor je obravnaval študijo konkretnega primera v kvalitetni kontroli Fiat — Torino. Referat je obsežen, zelo zanimiv in ga bomo iz italijanščine v celoti prevedli ter razmnožili. Z nekaterimi ugotovitvami je avtor zelo prepričljiv.

Palá (Španija) — Teorija vrst in optimalizacija kvalitete v proizvodnji. — Poleg teoretičnih osnov je avtor v svojem referatu sistematično obdelal tudi metodiko vrednotenja kvalitete in načina kontrole po fazah:

- projekt prototipa,
- prevzem materiala,
- pregled polproduktov,
- sistem kontrole poteka proizvodnje in montaže,
- kontrola končnih izdelkov.

Vse te faze z metodo na osnovi teorije vrst poveže v celoti in jih v povezavi analizira.

Morrison (Anglija) — Optimalizacija prodaje in nabave. — V zelo zanimivem referatu je avtor obravnaval razmerja produktivnosti, kontrole kvalitete, ekonomike in prodaje. Posebej vključuje v optimalizacijo analizo vrednosti in odgovornost za kvaliteto, obravnava vlogo pogodbe in cene, dobave, vrednotenje prodajnih organizacij in kriterije za učinkovitost prodaje.

Garcia del Valle (Španija) — Kvalifikacija dobaviteljev. — Vsebina tega referata je bila namenjena predvsem reševanju problemov v kooperacijski proizvodnji.

Hébert (Francija) — Učinkovitost kvalitetnih sistemov. — Referat je dopolnjeval nekatere ugotovitve drugih avtorjev, ki so predavali o isti temi.

Deming (ZDA) — Statistične metode kot pomoč in objektivno sredstvo za kontrolo vodstva proizvodnje v industriji. — Avtor, ki je profesor yalske univerze in svetovalec za kvaliteto v industriji, je z ogromnimi izkušnjami v referatu pokazal, kako uporabne so statistične metode in kakšna je njihova moč v rokah vodstva pri nadziranju in usmerjanju proizvodnje za doseganje boljše kvalitete. Ta referat bomo v celoti prevedli in ga bomo podrobno obravnavali na enem od ožjih strokovnih posvetovanj v železarni.

Cantarelli (Francija) — Metode za vrednotenje kvalitete. — Isto kot za prejšnji referat velja tudi za tega. Metode vrednotenja kvalitete in analize vrednosti so najnovejše v razvoju metodike tega področja.

To so referati, ki so v celoti na razpolago v našem dokumentacijskem centru.

Teme so za nas zelo zanimive. Na posvetovanju so bili referati podani le v skrajšanem obsegu. Precej so k referatom prispevale diskusije, za katere bodo udeleženci — člani — prejeli povzetke kasneje. Sedaj bo treba celoten material preštudirati in ga posredovati prizadetim.

Povzetek celotnega posvetovanja je podal znani strokovnjak JURAN, ki ga po njegovih delih poznajo prav vsi, ki se s kvaliteto kakorkoli ukvarjajo. To je bil na osnovi vseh referatov pravzaprav povzetek in kritični pregled doseganega dela in program vnaprej.

Prihodnje leto bo posvetovanje v Pragi z okvirnim motom:

»Vzgoja za doseganje kvalitete in zanesljivosti.«

To bo veliko priznanje aktivnosti čeških strokovnjakov.

Jože Rodič, dipl. inž.

Ivan Večko, Mini II (tempera)

razglednic, ki sicer za silo zadovoljijo oko, ki pa nikoli ne morejo pričarati razsežnosti in lepote pokrajine ter motivov nasploh, prav tako pa tudi ne sposobnosti fotografa, in zadnje, da bi namreč videli v razstavljenih delih več kot le predmete za enkratno uporabo in bi jih znali vključiti med druge dekorativne sestavine naših javnih zgradb in prostorov.

Če namreč vemo, da so umetniške slike za preprostega človeka še zmeraj predrage in bodo predrage tudi ostale, če je »grafična akcija« Naših razgledov še zmeraj zajela le manjše število ljudi, bi morda kazalo vsaj razmisliti o tem, ali ne bi mogla umetniška fotografija na primernem formatu in v primernem okviru vendarle vsaj do neke mere pomagati izpodrivati kič.

Tu se odpira vodstvu fotokluba, ravnanskega likovnega salona in urbanističnemu biroju oziroma arhitektom, ki svetujejo glede notranje opreme, lepa možnost za usklajeno kulturno akcijo na področju likovnega osveščanja naših občanov.

ŠE EN SLIKAR V NAŠI ŽELEZARNI

Od 17. septembra do 4. oktobra je razstavljal v Delavskem klubu v Velenju Ivan Večko — Mattersdorfer, strugar ingotov v naši železarni, ki živi v Mislinji.

Razstava je obsegala nad 40 temperaleta formata, slikanih v tistem abstraktnem stilu, ki ne priznava nobenih oblik človeka in življenja, kakor jih vsak dan vidimo okoli sebe, temveč le barve oziroma kombinacije barv, raztrošenih ali nanesenih v najrazličnejših vzporedjih, ploskvah in črtah.

Ta pojav je v slikarstvu znan že dolga desetletja. Razlagamo ga bodisi kot eksplozijo čustev v vse bolj industrializiranem in mehaniziranem svetu ali pa kot razkroj oblik po razumski poti vedno bolj doslednega odmišljanja nebitvenih podrobnosti in iskanja bistva stvari. Pri mnogih umetnikih je pomenil le neko obdobje, fazo iskanja, ki ji je sledila nova faza. Prav tako je abstraktno slikarstvo v zgodovini likovne umetnosti ena od stopenj razvoja, ki so ji sledili novi stili, nove struje.

Podobe Ivana Večka so večinoma naslikane v žarečih, ognjenih in krvavih bar-

KULTURNA KRONIKA

PROSLAVE OB 720-LETNICI RAVEN

Takoj na začetku moramo povedati, da ta zapis ne bo zajel vseh prireditvev slavnostnega tedna, ker bo redakcija oktobrske številke zaključena in opravljen tudi prelom, še preden bo proslavljanje končano. Znanih pa je vendarle že nekaj kulturnih dogodkov trajnejše vrednosti, za katere se moramo zahvaliti prav jubileju, zato z njih-

ovim opisom ne bomo čakali do novembra, ko bodo aktualne že druge stvari.

Dvoje je takih trajnih pridobitev:

- knjižica »720 let Ravne na Koroškem« in
- velike fotografije Raven nekdanj in danes.

Recenzijo knjižice bo sicer priobčil Koroški fužinar, povemo pa lahko o njej že zdaj, da je po obliki in vsebini več kot le običajna priložnostna izdaja. Prvič v zaočkroženi obliki predstavlja naše kraje od pradavnin do 1848, torej skoraj do praga dobe, v kateri se je razbohotil kapitalizem, z njim vred pa tudi delavsko gibanje. Knjiga predstavlja torej že sama zaključeno vrednoto, nič manj pa ni pomembna kot na novo odkrita možnost za izdajanje del domačih strokovnjakov — zgodovinarjev in drugih — ter spodbuda k takemu delu.

Pluzije bi si delali, če bi mislili, da lahko kdaj razširimo lokalni tisk na lokalno založništvo. Realno pa bi bilo tudi v okviru sedanjih zelo omejenih denarnih virov izdati od časa do časa knjižico z deli domačih strokovnjakov, da bi tako po eni strani raziskovali domačo preteklost in bogatili naša spoznanja o njej, po drugi strani pa dajali mlajšim akademikom priložnost za publiciranje ter jim s tem utirali pot v svet znanstvenega ustvarjanja.

Fotografska razstava, ki jo je domači fotoklub priredil v študijski knjižnici, je pokazala na tem področju ustvarjanja v več smeri. Najprej to, da je fotografija ob umetniški še zmeraj ohranila tudi izredno pomembno dokumentarno funkcijo, potem drugo, da vse prevečkrat ostajamo kljub množici ljudi, ki fotografirajo, pri formatih

Zgodovinska podoba kraja pri Lečniku

Staro in mlado je obiralo hmelj

vah. Nekam grozljive so in tudi če pustimo ob strani posamezne naslove (Dantejev pek, Groza itn.), kažejo neko napetost, vznemirjenost in razdvojenost slikarja. Ali gre tu za vizijo ognja kot počela življenja ali bolj konkretno za ogenj naših železarskih talilnih in žarilnih peči, ki žge mnoge naše delavce tretjino njihovega življenja — tega ne bi mogli razčleniti niti to ni naš namen.

Po nekkih nepisanih zakonih ustvarjalci ne ostajajo trajno pri zanikanju oblik. Umetnina je v večji meri zmeraj stvar čustva, izpovedi, torej intimna zadeva, ki naj bi vzbujala podoben odmev tudi pri gledalcu. Če pa deluje na občinstvo bolj kot posrečena kombinacija barv, torej kot dekoracija, kot nov, svež vzorec, ki bi ga človek kar rad prenesel na preprogo ali obleko, mora taka reakcija ustvarjalca nujno zmotiti.

Pa tudi če ta moment ne bi nastopil ali ne bi bil odločilen, smo ljudje bolj nagnjeni k ustvarjanju novega kot k razbijanju starega, bolj k pritrjevanju kot k negiranjju obstoječega, zato običajno sledi rušenju gradnja, opojenosti od barv pa streznjenju ob oblikah.

Zanesljiv občutek za barvo Večko izpričuje, prav tako umetniško občutljivost, je pa v fazi vretja, ko bi bila kakršnakoli sodba o moči ali nemoči ter usmeritvi njegovega talenta in njegovih hotenj preuranjena.

n. r.

SLOVARČEK TUJK

- abalineacija** — odtujitev, odstop
abdikacijski — odpoveden, odstopen
alogičnost — nelogičnost, nespametnost, nedoslednost
amuzičen — brez čuta za glasbo in umetnost
Avgijev hlev — zanemarjen prostor, velik nered, velika svinjarija (im. po bajeslovnem gr. kralju Avgiju, ki je imel 3000 krav, izpod katerih 30 let ni dal skidati gnoja)

cenzus — popis in ocenitev premoženja, določena višina davka, ki daje posebne politične pravice; občasni popis prebivalstva ali proizvodnje

ciza — samotežni voziček na dveh kolesih
defraudacija — poneverba, tatvina, prevara, goljufija, utaja

degradacija — odvzem ali zmanjšanje službene stopnje, ponižanje

demagogija — zavajanje ljudstva, zapeljevanje ljudstva s praznimi obljubami, podpihovanje, slepljenje ljudi

ekspozicija — 1. razstava, izložba; 2. zasnova, zasnutek, osnutek; 3. uvod, prikaz, razlaga, obrazložitev; 4. osvetlitev

PA ŠE ROŽE

Ne vemo, kaj vse nam bodo še prinesli naslednji meseci, zato bi bilo jalovo ugibati, po čem nam bo letošnje leto najbolj ostalo v spominu. Na Ravnah vsekakor ne bomo mogli mimo pridobitev, na katere smo čakali zares dolgo: nova samopostrežna trgovina na Čečovju, nova avtobusna postaja, nova pošta z avtomatično telefonsko centralo in še — nova cvetličarna.

Od šopka do venca, za vse je bilo treba letati na Prevalje, zdaj pa imamo specializiran lokal, okusno opremljen in aranžiran, da kar vleče ljudi k vstopu in nakupu.

Adaptiral je prostore na Partizanski ulici prevalski Stavbenik, po načrtih arhitekta inž. Kralja pa je pohištvo izdelal podgorski mizar Miha Lavre. Če povemo še, da cvetličarno (poleg tega pa tudi še vrtnarijo na Prevaljah) vodi poslovodkinja Slivnikova, ki že 20 let dela v vrtnarstvu, potem bo razumljivo, da ta lokal ni samo prodajalna vencev in vaz, cvetličnih lončkov in sveč, gnojil, šopkov in lončnic, svežega in suhega cvetja, temveč da tu človeku tudi svetujejo, kako in kdaj naj sadi in neguje posamezne vrste cvetlic.

Prav malo je tudi še znano, da v naši cvetličarni aranžirajo (zavijejo v celofan in dodajo nagelj, vejico asparagusa ali kaj drugega) darila od knjig do servisov.

Na vprašanje, kako »gre posel«, je pri-

jazna tovarišica Slivnikova povedala, da na Ravnah dobro, vrtnariji na Prevaljah pa se »konkurenca« seveda pozna.

Bo zdaj v naših domovih res več cvetja?
 k.

RACIONALIZACIJA NAD VSE

Komisije za racionalizacijo po vsej državi prejemajo najrazličnejše predloge — zelo koristne, koristne in manj koristne, včasih pa celo zabavne. Enega takih zabavnih objavljamo, kajti če že ni uporaben, je pa vsaj duhovit.

Uredništvo

P. n.

KOMISIJA ZA RACIONALIZACIJO, TU

Od štirih godbenikov našega orkestra dva nimata kaj delati; njihovo število je treba reducirati, zaposlenost pa razporediti med celim koncertom, tako da ne bo prišlo do preobremenitve niti do nezaposlenosti članov orkestra.

Vseh dvanajst prvih violin igra popolnoma identične note — to je nepotrebno dupliranje. Število članov v tej grupi je treba drastično reducirati. Če moramo dobiti velik volumen zvoka, potem lahko to dosežemo tudi z elektronskim ojačevalcem.

Preveč napora se vlaga v igranje poltonov in četrtinskih tonov — to pa je pretirano forsiranje fines. Priporoča se, da se vse note zaokrožijo na najbližje cele tone. Če bomo napravili tako, bo mogoče še bolj angažirati priučene in manj kvalificirane godbenike.

Za naš orkester je tudi značilno odvečno ponavljanje nekaterih muzikalnih partij. To je treba znatno poenostaviti. Nima smisla ponavljati s pihalnimi instrumenti partij, ki so jih godala že odigrala.

Analiza je pokazala, da bi se trajanje koncerta lahko skrajšalo od dveh ur na vsega 20 minut, in to brez potrebe po pavzi, kolikor bi izpustili vse odvečne partije.

Naš dirigent, ki sem ga s to svojo racionalizacijo že v grobem seznanil, se v glavnem strinja z mojim predlogom, izraža pa

Cvetlice vabijo

ŠPORTNE VESTI

TUDI NA MIŠ ŽE IMAJO ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO

Zelo smo veseli, ker lahko zapišemo, da so se tudi na metalurški industrijski šoli na Ravnah odločili za ustanovitev svojega šolskega športnega društva. To je zopet dokaz več, da večina šolskih vodstev razume in upošteva želje svojih učencev, na drugi strani pa potrjuje, da šolska športna društva le predstavljajo pomembno organizacijo pri pravilni in načrtni telesni vzgoji tudi zunaj obvezne telesne vzgoje na šolah. Prav zato vodstvu šole na čelu z ravnateljem, telesnovzgojnim delavcem in vsem učencem k ustanovitvi šolskega društva iskreno čestitamo z edino željo, da bi svoje delo pravilno zastavili in ga tudi uredili.

V odboru so sami učenci. Predsednik je Janez Grenko, tajnik Albert Polenik, blagajnik Andrej Erjavec, referenti pa so Stanko Vožič, Pavel Valtl, Boris Kos, Mirko Dretnik, Peter Metulj, Danilo Golob, Stanko Žibert in Drago Vinkler, ki odgovarjajo za nogomet, rokomet, namizni tenis, plavanje, streljanje, šah, odbojko in smučanje. Mentor društva je prof. Kecerin, ki bo zanesljivo močna opora mlademu vodstvu.

Ko smo že pri šolskih športnih društvih, je prav, da povemo tudi to, da se na mežiški šoli, sedaj ko imajo dva učitelja telesne vzgoje, pridno pripravljajo na ustanovitev svojega športnega društva. Treba je posebej poudariti veliko pripravljenost obeh telesnovzgojnih delavcev in razumevanje ravnatelja šole. Vse kaže, da bomo kmalu imeli še eno šolsko športno društvo več, saj bo mežiško že četrto v naši dolini. Prav bi bilo, da bi se po njih zgledovale tudi ostale šole, ki društev še nimajo, so pa njihovi učenci in dijaki v anketi prav tako izrazili željo po šolskih športnih društvih.

ALI JE BILO TO RES POTREBNO

Naši odbojkarji so se v prvih dveh kolih jesenskega tekmovanja v II. zvezni ligi res zelo dobro postavili in nam vlili precej upanja, da bodo letos eni od glavnih kandidatov za prvaka v svoji skupini. Že prva tekma na tujem pa je za ravenske ljubitelje odbojke pomenila precej hladen tuš — z Jesenic so se naši vrnili poraženi. Vemo, da je žoga okrogla, vendar moramo ob tem porazu le postaviti osnovno vprašanje: ali so Jeseničani res boljši od naših? Če so,

bojazen, da bi ta moja racionalizacija vplivala na zmanjšanje obiska in s tem v zvezi na dohodke.

V tem redkem primeru pa je spet druga možnost: izključimo lahko posamezne dele koncertne dvorane, s čimer bi spet prihranili pri režijskih stroških — osvetlitev, kurjava, čiščenje in reditelji.

V pričakovanju honorarja Vas tovariško pozdravljam in beležim

Srečno!

Ratio Anza
I. K.

potem za naše s prvim mestom ne bo nič, kljub temu da Jeseničanov niti malo ne mislimo podcenjevati. Če pa niso, potem morajo naši odbojkarji sami odgovoriti na vprašanje, ali je za poraz kriva neborbenost, neresnost ter se lahko odraža v nepripravljenosti, podcenjevanju ali še v kateri drugi neljubi prvini, s katero imamo v športu večkrat opraviti. Da vsaka šola nekaj stane, vemo vsi. Če pa tudi kaj nauči, bodo naši odbojkarji pokazali v nadaljevanju prvenstva.

Golob je na Jesenicah odigral poslovilno tekmo pred odhodom v JLA. Prav je, da se mu v imenu ljubiteljev odbojke na Ravnah zahvalimo za njegove dobre igre in mu želimo, da bi tudi po vrnitvi zaigral s polemom za Fužinarja. To pa bo seveda odvisno tudi od tega, kako se ga bodo med odsotnostjo spominjali njegovi športni tovariši ter vodstvo kluba in društva.

Precej oddaljeno je že, a vendar moramo zabeležiti, da je naša mladinska odbojarska ekipa letos osvojila 3. mesto na državnem prvenstvu. Za ta zelo lep uspeh čestitamo našim mladincem in njihovem trenerju Štefanu Filipančiču.

ŽELEZARNA RAVNE TUDI PRI ŠPORTU NAJBOLJŠA

Naš Informativni fužinar je sicer dober in priznan pa tudi bran list, vendar vsaj za potrebe športa vse prerediti izhaja. Tako skoraj vedno zamudimo ali pa prehitimo, kar z drugo besedo pomeni, da nikoli ne moremo biti na tekočem. Kljub temu naslednje:

Letošnje metalurške športne igre na Ravnah so pokazale, da ne prednjačimo samo pri delovnih uspehih, ampak tudi na športnem področju, kar je v današnjem času še posebno važno in predstavlja zmaga nad dobrimi nasprotniki uspeh več za naš kolektiv. Tudi na take uspehe smo lahko ponosni, zato vsem športnikom, ki so nas zastopali, naše iskrene čestitke!

Rezultati so znani in jih ne bi ponavljali. Važno pa se nam zdi pogledati, katera panna je prispevala več kot druga in mogoče pri tem primerjamo (vsaj na tihem) tudi vlaganja v posamezne športe.

Brez dvoma so bili letos kegljavci tisti, ki so lahko najbolj ponosni in zadovoljni. Zmagali so pri ženskah in moških. Sledijo odbojkarji in rokometarji, potem morda namiznoteniške igralke pa atleti, ki so nas in sami sebe presenetili, predvsem v balkanski štafeti.

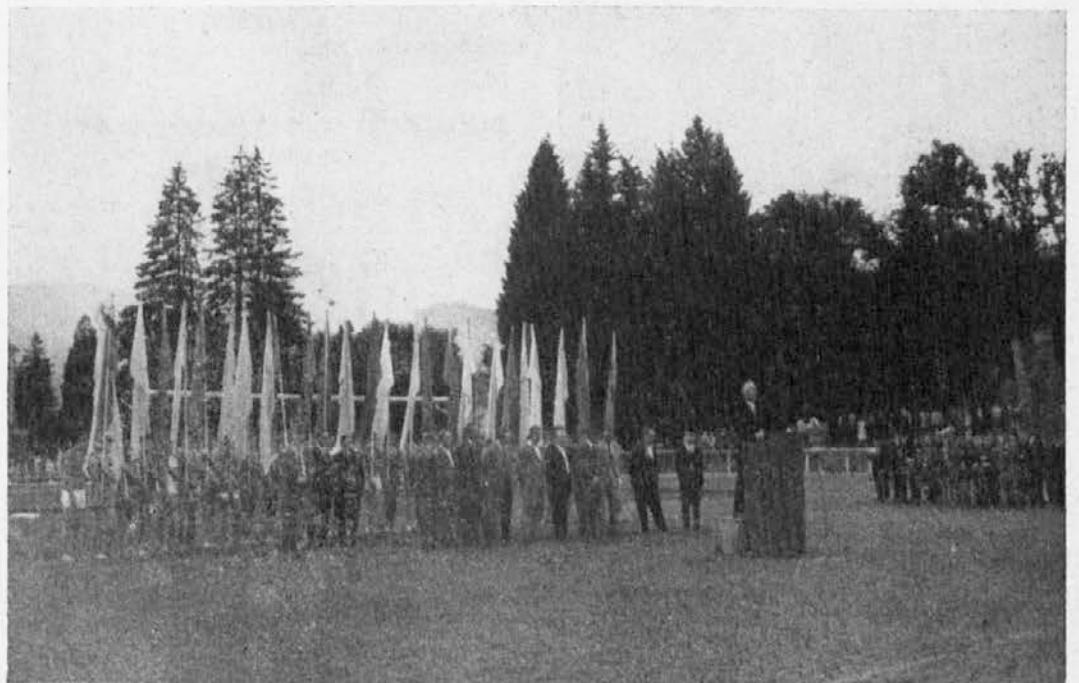
Od namiznoteniških igralcev smo pričakovali več in se ne moremo znebiti vtisa, da so se premalo pripravljali, kar velja seveda tudi za druge. Menili pa smo tudi, da se bodo nogometarji bolje odrezali. Taka razmišljanja naj bodo prisotna tudi pri odgovornih športnih delavcih in vseh športnikih. Ne zato, da bi po toči zvonili, ampak zato, da bi se za naslednje igre, ki ne bodo na domačem terenu, bolje pripravili in dali vse od sebe za svoj kolektiv.

Zmagali smo res in te zmage ne moremo podcenjevati, prav pa je le, da se zavedamo, da domači teren le veliko pomeni.

Prav bo, če ob teh razmišljanjih poudarimo tudi veliko skrb vodstva našega podjetja za pravilno rekreacijo naših delovnih ljudi. Nastavitev referenta za rekreacijo moramo pozdraviti prav vsi, pa čeprav bo kdo mislil, da današnji čas borbe za gospodarsko reformo ni primeren za take službe in da taka vlaganja niso potrebna. Vsem, ki tako mislijo, je treba povedati, da se bridko motijo, ker gledajo zelo kratko. Pravilna rekreacija je v današnjem času več kot nujnost ne samo za utrjevanje telesa in razvedrilo, ampak tudi kot pripomoček za doseganje večjih delovnih uspehov in ne nazadnje tudi za krepitev obrambne sposobnosti vseh delovnih ljudi.

Delo referenta za rekreacijo vsaj v začetku ne bo lahko in tudi rezultati ne bodo prišli kar čez noč. Veliko hitreje pa se bodo pokazali, če se bo vsak član našega kolektiva aktivno vključil v rekreacijo in s tem samemu sebi pomagal utrjevati zdravje ter krepiti delovno sposobnost.

Tako pa bo verjetno tudi naša ekipa za naslednje metalurške igre bolj pripravljene.

Otvoritev metalurških iger

Foto: J. Sater

OBRATNE NEZGODE V MESECU SEPTEMBRU 1968

Peter Pšeničnik, valjarna — na poti v valjarno ga je srečal avtomobil, ki je zbil kamen s ceste njemu v oko.

Peter Kvasnik, vzmetarna — pri brušenju vzmetnih listov si je poškodoval palec desne roke.

Ivan Sirovina, valjarna — gredica ga je oplazila po stegnu in gležnju leve noge.

Jožef Buhvald, kovačnica — gredica mu je poškodovala desno nogo v gležnju.

Alojz Arih, strojni remont — pri prenašanju vozička z jeklenkami je končno stikalo na pogonu dviga zatajilo, zaradi česar se je odtrgala jeklena vrvi ter padla s škripčevnikom in jeklenkami na tla ter ga pri tem oplazila po glavi.

Ivan Karničnik, valjarna — vroči valjanec ga je opeknel po stegnu desne noge.

Jožef Vrabič, elektroremont — pri transportiranju stikalne plošče si je poškodoval prste na levi roki.

Roman Kranjc, topilnica — ulitek se mu je skotalil na desno roko in mu poškodoval sredinec.

Jožef Gole, valjarna — pri prehodu skozi vrata kopalnice v garderobo je dobil sredinec leve roke med vrata.

Ivan Smolak, čistilnica — jekleni ulitek se mu je skotalil na kazalec desne roke.

Ivan Rotovnik, kovačnica — pri obračanju ingota je dobil sredinec desne roke med verigo in klešče.

Stanko Čapelnik, mehanska obdelovalnica — odkovek se mu je skotalil na golen leve noge.

Viktor Marzel, kovačnica — pri kovanju gredic ga je nastavno držalo udarilo po podlahti desne roke.

Živko Gičič, topilnica — kos odpadnega železa mu je padel na nart desne noge.

Jožef Poderčnik, žarilnica — pri dviganju odkovka z žerjavom so klešče zdrsnile

Naši upokojenci

Marija Kolar, rojena 5. avgusta 1918, v železarni od 17. oktobra 1951 kot brusilka v mehanični delavnici. Osebnopokojena vključno 31. avgusta 1968

Matija Rudl, rojen 21. februarja 1911, v železarni od 28. januarja 1942 kot rafamist v čistilnici. Osebnopokojen 30. septembra 1968

Marija Jakopič, rojena 25. marca 1917, v železarni od 1. septembra 1952 kot kontrolorka v kalilnici. Invalidsko upokojena 19. sept. 1968

Ivan Gostenčnik, rojen 26. aprila 1910, v železarni od 1. marca 1939 s presledki kot zidar ponovno v topilnici. Invalidsko upokojen vključno 23. septembra 1968

Mihael Kocjančič, rojen 29. septembra 1919, v železarni od 4. januarja 1952 s presledki kot kurjač parnih kotlov v energ. obratu. Osebnopokojen vklj. 30. septembra 1968

Jožef Hovnik, rojen 29. marca 1915, v železarni od 18. junija 1945 kot pomočnik kurjača v energetskem obratu. Invalidsko upokojen vključno 30. septembra 1968

in mu je odkovek padel na nart desne noge.

Marjan Dežman, topilnica — tekoče jeklo ga je opeklo po nartu desne noge.

Ivan Gosnik, topilnica — pri segrevanju ponovce ga je plamen oplazil po obrazu.

Drago Franc, vzmetarna — pri ravnanju vzmetnih listov si je zaradi preloma lista poškodoval čeljust.

SEPTEMBRA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Rado Pongrac — PK, Ernest Tandler — KV, Franc Gutman — KV, Franc Ropič — NK, Edvard Kralj — KV, Ivan Kosel — KV, Albin Strmšek — NK, Emil Makan — NK, Alojz Krevh — NK, Ivan Kokalj — NK, Zlatko Kivač — KV, Ivan Mlačnik — NK, Savo Peulič — NK, Peter Tomaž — NK, Anton Ošlovnik — NK, Ciril Konšak — NK, Franc Kričej — NK, Jože Kuzma — NK, Iztok Flis — NK, Roman Vališer — NK, Franc Tone — NK, Jože Sedar — NK, Avgusta Mlatej — NK, Marsel Cvernjak — PK, Albin Janota — NK, Horst Kasper — KV, Mirko Čegovnik — KV, Andrej Jezernik — PK, Drago Kokal — PK, Miroslav Lorber — KV, Anton Brumnik — PK, Slavko Šuler — NK, Ignacij Erjavec — KV, Vinko Herceg — NK, Feliks Rožič — KV, Jože Bricman — PK, Marjan Štern — PK, Miran Krajnc — KV, Franc Tomaž — PK, Jože Vetrli — PK, Katarina Čebulj — SS, Mihela Prikeržnik — SS, Zdenka Grenko — SS, Cvetka Koželnik — SS, Marija Božič — SS, Marija Vasa — SS, Marija Rus — SS, Marija Kadiš — SS

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Vlado Jurovič — NK, Angela Pfeil — NK, Mihael Hribernik — KV, Marija Kolar — PK, Marjan Podpečan — KV, Ferdinand Črnodolsky — KV, Marija Jakopič — PK, Milan Mihelič — KV, Ivan Gostenčnik — PK, Kristjan Pepevnik — KV, Stanislav Legat — NK, Karel Štruc — KV, Jože Mravljak — KV, Ivan Urbanc — PK, Anton Ošlovnik — KV, Jože Orter — KV, Ferdo Rožen — PK, Maks Hovnik — KV, Anton Knez — KV, Franc Golob — KV, Alojz Cifer — KV, Štefan Večko — KV, Stanko Krautberger — KV, Zvonimir Venek — KV, Roman Šopar — KV, Franc Gošar — KV, Jože Grabner — NK, Jože Sedelšak — SS, inž. Emil Rodič — VSS, Marija Sedelšak — NSS, Mihael Kocjančič — KV, Jože Hovnik — PK, Matija Rudl — PK.

Prijateljci med seboj

— Moj mož tako zelo visi na starih predmetih.

— A zato te ima tako rad.

Lepa žena

— Lepo ženo imaš, hardigata!

— Lepo že, toda raztreseno: včeraj sem ji dal denar za novo srajco, pa je prinesla kombinežo.

Igra

— Igrajva se atka in mamico!

— Dobro, jaz začnem: žena, sezuj mi čevlje!

na, saj bi želeli, da nam tudi z njih prinese pokal, na katerem piše, da je železarna Ravne najboljša.

-ate-

Spomin na poletje